

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

HANDELINGEN

55-56-57-58-59-60-61-62-63-64

VERGADERINGENVANJUNI1993

ACTUELE INTERPELLATIES

ACTUELE VRAGEN

AQUAFIN

BEGROTING

BELEIDSBRIEF GEZINSBELEID

BELGISCH VOORZITTERSCHAP EUROPESE MINISTERRAAD

BIJKOMENDE FEDERALE STEUN AAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BOELWERF VLAANDEREN

DECREET BEHOUD VAN MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN

DECREET BESCHERMING ARCHEOLOGISCH PATRIMONIUM

DECREET GOEDKEURING INTERNATIONALE AKTEN

DECREET RUIMTELIJKE ORDENING
GEZINS- EN BEJAARDENHULP

DISCRIMINATIE IN DE
ENERGIETAKS

INTERPELLATIES

MILITAIRE DOMEINEN

TRANSFERS IN DE SOCIALE ZEKERHEID

VERANKERING

VLAANDEREN-EUROPA 2002

WATERVERDRAGEN

ZUID-AFRIKA

Inhoud

Nr. 55 **Maandag 7 juni 1993**

Berichten van verhindering, blz. 2081

Voorstel van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 2081

Voorstellen van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 2081

Voorafbeelding door het Rekenhof

Indiening en verwijzing, blz. 2081

Verslagen

Indiening, blz. 2081

Resolutie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Indiening, blz. 2082

Arresten van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2082

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening, blz. 2082

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)

Indiening, blz. 2082

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 264 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van mevrouw M. Vogels en mevrouw V. Dua houdende wijziging van de artikelen 2, 12, 15, 16 en 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 162 (BZ 1992) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 265 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 266 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 2083
Spreker : De heer J. De Mol, verslaggever

Motie van orde

Voorstel tot verdaging van een agenda­punt, blz. 2087

Sprekers : de heren A. Denys, G. Car­doen, J. De Mol, J. De Seranno, E. Van Rompuy, minister T. Kelchtermans

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 264 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van mevrouw M. Vogels en mevrouw V. Dua houdende wijziging van de artikelen 2, 12, 15, 16 en 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende

de organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

— 162 (BZ 1992) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 265 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 266 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 2089

Sprekers : De heren J. Van Eetvelt, verslaggever, V. Vautmans, P. Tant, mevrouw M. Vogels, de heren J. De Mol, J. De Seranno, J. Caudron, R. Van Rompaey, minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2110

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 264 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 4

Voorstel van decreet van mevrouw M. Vogels en mevrouw V. Dua houdende wijziging van de artikelen 2, 12, 15, 16 en 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw

— 162 (BZ 1992) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 265 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 266 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 2110

Sprekers : De heren P. Tant, J. De Mol, R. Van Rompaey, J. De Seranno, minister T. Kelchtermans

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 264 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 4

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2116

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 265 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2117

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stede­bouw — 266 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2117

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2118

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 2119

Nr. 56 **Dinsdag 8 juni 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2123

Project Vlaanderen-Europa 2002 van de Vlaamse regering

Debat, blz. 2123

Sprekers : de heren E. Van Rompuy, A. Denys, L. Hancké, J. Geysels, E. Baldewijns, F. Dewinter, H. Lauwers, L. Dierickx, minister H. Weckx, minister N. De Batselier, minister-president L. Van den Brande

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2146

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 2147

Nr. 57 **Dinsdag 8 juni 1993**
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2155

Project Vlaanderen-Europa 2002 van de Vlaamse regering

Debat (Voortzetting), blz. 2155

Sprekers : de heren J. Geysels, E. Van Rompuy, L. Dierickx, P. Van Grembergen, H. Suykerbuyk, R. Van Hoo­land, C. Lisabeth, W. Verreycken, P. Tant, A. Denys, J. De Mol, M. Capoen, J. Ansoms, L. Hancké, J. Caudron, J.-P. Van Rossem, minister-president L. Van den Brande

Motie van aanbeveling, blz. 2183

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2183

Nr. 58 **Woensdag 9 juni 1993**
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2185

Interpellaties (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de discriminatie van onafhankelijke groepen in de sector van de gezins- en bejaardenhulp, blz. 2185
Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, E. De Groot, M. Maertens, minister W. Demeester- De Meyer
Met redenen omklede motie, blz. 2191

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over bijkomende federale steun aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, blz. 2191

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, E. Van Rompuy, J. Van Hautthem, H. Schiltz, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 2196

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het invoeren van een energietaks op het privé-energieverbruik ter compensatie van de concurrentie- en tewerkstellingsbevorderende maatregelen door de federale regering, blz. 2196

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, J. Geysels, minister-president L. Van den Brande

Interpellatie van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over een mogelijke afbouwstrategie voor de fosfaatindustrie, blz. 2198

Sprekers : mevrouw V. Dua, minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2204

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 2205

Nr. 59 **Woensdag 9 juni 1993** **Middagvergadering**

Berichten van verhindering, blz. 2209

Samenstelling van een commissie

Wijziging onder de plaatsvervangende leden, blz. 2209

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer J. Caubergs tot

de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over een vrije dag voor Genkse leerlingen ter gelegenheid van een islamitische feestdag, blz. 2210

Actuele vraag van de heer L. Appeltans tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de stopzetting van het Kodaly-project in het muziekonderwijs, blz. 2211

Actuele vraag van de heer J. Tavernier tot de heer L. Van den Bossche, Vlaamse minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over een eventuele bevrozing van het aantal lessen in het HOKT, blz. 2212

Actuele vraag van de heer H. Van Dierden tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het Duwvaartracé, blz. 2213

Actuele vraag van de heer G. Vermassen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de werkgelegenheid in het Maastrand, blz. 2214

Actuele vraag van de heer G. Lisabeth tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de resultaten van de Groep Begemann, blz. 2215

Actuele vraag van de heer J. Laverge tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de financiering van de opstarting van de Boelwerf, blz. 2216

Actuele vraag van de heer P. Chevalier tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de huisvuilverbrandingsoven in Brugge, blz. 2217

Actuele vraag van de heer R. Van Hooiland tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over het bermbeheer, blz. 2218

Actuele vraag van de heer J. Van Hautthem tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de vernietiging van een gemeenteraadsbesluit van Sint-Martens-Latem, blz. 2219

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)

Actuele interpellatie van de heer H. Candries tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en

Externe Betrekkingen, over de verankeringsstrategie van de Vlaamse regering
Actuele interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de eventuele privatisering van de GIMV en andere overheidsbedrijven

Actuele interpellatie van de heer L. Barbé tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de mogelijke oprichting van een ankerholding, blz. 2220

Sprekers : de heren H. Candries, A. Denys, E. Van Rompuy, L. Barbé, H. Schiltz, L. Hancké, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 2231

Ontwerp van decreet houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw – **264** (1992-1993) – Nrs. 1 tot 4

Hoofdelijke stemming, blz. 2231

Sprekers : de heren V. Vautmans, J. De Mol, A. Denys, J. Van Eetvelt, J. Valkemers, mevrouw M. Vogels, de heren L. Bril, W. Goossens, J. Caubergs, L. Van Nieuwenhuysen, W. Seeuws

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw – **265** (1992-1993) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2235

Ontwerp van decreet houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw – **266** (1992-1993) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2236

Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael betreffende de sanering van de mijn-terreinen – **342** (1992-1993) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2237

Spreker : de heer P. Dewael

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dierden tot besluit van de op **25** mei 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de politisering van de regionale televisie – **352** (1992-1993) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2238

Met redenen omklede motie van de heer P. Chevalier tot besluit van de op 25 mei 1993 door de heer A. Denys gehouden interpellatie tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brussel-

se Aangelegenheden, over de politisering van de regionale televisie
— 353 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2239
Spreker : de heer F. Van den Eynde

Met redenen omklede motie van de heer S. Platteau c.s. tot besluit van de op 26 mei 1993 door de heer S. Platteau gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de gemeentelijke opcentiemen op de vennootschapsbelastingen
— 354 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 2240
Sprekers : de heren S. Platteau, J. Valkeniers, E. Van Rompuy, C. Lisabeth

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen c.s. tot besluit van de op 26 mei 1993 door de heer H. Van Dienderen gehouden interpellatie tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, en de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staats-hervorming, over mogelijke maatregelen ter bevordering van het gebruik van de fiets,
— 356 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2244
Sprekers : de heren H. Van Dienderen, A. Denys

Met redenen omklede motie van de heer H. Van Dienderen c.s. tot besluit van de op 27 mei 1993 door de heer H. Van Dienderen gehouden actuele interpellatie tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staats-hervorming, over het afschaffen van een reeks weekenddiensten door De Lijn
— 357 (1992-1993) — Nr. 1
Hoofdelijke stemming, blz. 2246

Motie van aanbeveling van de heer F. Dewinter c.s. tot besluit van het op 8 juni 1993 gehouden debat over het project Vlaanderen-Europa 2002 van de Vlaamse regering
— 360 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2247
Spreker : de heer F. Dewinter

Voorstel van resolutie van de heer P. Dewael betreffende de sanering van de mijn-terreinen
— 342 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2248
Sprekers : de heren P. Dewael, J. Ulburgs, minister-president L. Van den Brande

Actuele interpellaties (Regl. art. 79) (Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer R. Van Hooland tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse

Aangelegenheden, over de stakingen en de dienstregeling van de brug- en sluis-wachters, blz. 2249

Sprekers : de heer R. Van Hooland, minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2252

Nr. 60 **Maandag 21 juni 1993**

Berichten van verhindering, blz. 2253

Ontwerp van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 2253

Voorstellen van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 2253

Beleidsbrief
Indiening en verwijzing, blz. 2253

Verslagen
Indiening , blz. 2253

Memorandum
Indiening , blz. 2254

Besluit van de Vlaamse Executieve
Indiening en verwijzing, blz. 2254

Kennisgeving van het Rekenhof
Indiening en verwijzing, blz. 2254

Arresten van het Arbitragehof
Indiening, blz. 2254

Kennisgevingen van het Arbitragehof
Indiening , blz. 2255

Schriftelijke vragen (Regl. art. 76)
Indiening, blz. 2255

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2255

Ontwerp van decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium — 258 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 5

Voorstel van decreet van de heer J. Gabriels houdende bescherming van het archeologisch patrimonium
— 46 (IZ 1992) — Nrs. 1 en 2
Algemene bespreking, blz. 2256

Sprekers : mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, verslaggever, de heren J. De Mol, J. De Seranno, J. Caudron, J. Eeman, F. Van den Eynde, minister J. Sauwens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2267
Sprekers : de heren J. De Mol, J. De Seranno, minister J. Sauwens

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud

van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972
— 307 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 2276
Sprekers : de heer J. De Mol, verslaggever, minister J. Sauwens

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2277
Sprekers : de heren J. De Mol, J. De Seranno, minister J. Sauwens

Interpellaties (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer D. Ramoudt tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staats-hervorming, over de exploitatie van bijzondere vormen van geregeld vervoer, blz. 2280

Sprekers : de heren D. Ramoudt, J. De Mol, minister J. Sauwens

Interpellatie van de heer F. Dewinter tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staats-hervorming, over de rol van de minister van Staats-hervorming, blz. 2285

Sprekers : de heren F. Dewinter, G. Annemans, minister J. Sauwens

Met redenen omklede motie, blz. 2292

Interpellatie van de heer M. Capoen tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staats-hervorming, over de bescherming als landschap van het militair domein van Lombardsijde

Interpellatie van mevrouw M. Vogels tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de stand van zaken betreffende het dossier militaire domeinen, blz. 2293

Sprekers : de heer M. Capoen, mevrouw M. Vogels, de heren J. De Mol, J. Demeulenaere, minister J. Sauwens, minister T. Kelchtermans

Met redenen omklede motie, blz. 2301

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2301

Bijlage
Vragen om uitleg, blz. 2303

Nr. 61 **Dinsdag 22 juni 1993**
 Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2315

Interpellaties (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer J. Geysels tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over problemen naar aanleiding van de overeenkomst tussen het Vlaamse Gewest en de NV Aquafin, blz. 2315

Sprekers : de heren J. Geysels, A. Denys, J. Van Eetvelt, minister N. De Batselier

Interpellatie van de heer J. Van Eetvelt tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over de achterstand bij de uitbetaling van de huisvestingspremies ingevolge de inwerktreding van het nieuwe premiestelsel op 1 april 1993, blz. 2323

Sprekers : de heer J. Van Eetvelt, minister N. De Batselier

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2325

Nr. 62

Dinsdag 22 juni 1993
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 2327

Interpellaties (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer A. Denys tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over problemen met de privé-partner in de NV Boelwerf-Vlaanderen, Interpellatie van de heer C. Lisabeth tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de verbintenissen van de groep Begemann inzake de Boelwerf, blz. 2327

Sprekers : de heren A. Denys, C. Lisabeth, F. Wymeersch, E. Van Rompuy, L. Barbé, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede moties, blz. 2337

Motie van orde

Voorstel tot aanvulling van de agenda, blz. 2337

Interpellaties (Regl. art. 89) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer H. Suykerbuyk tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de houding van de Vlaamse regering naar aanleiding van de recente ontwikkelingen in Zuid-Afrika, blz. 2337

Sprekers : de heren H. Suykerbuyk, D. Van der Maelen, J. Valkeniers, S. Platteau, P. Van Grembergen, F. Dewinter, mevrouw M. Aelvoet, de heer J. Geysels, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede moties, blz. 2353

Beleidsbrief Gezinsbeleid

— 313 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Debat, blz. 2353

Sprekers : mevrouw A. Leysen, de heer G. Anthuenis, mevrouw T. Merckx-Van Goey, de heer L. Van Nieuwenhuysen, mevrouw L. Maximus, de heer M. Maertens, minister W. Demeester-De Meyer

Motie van aanbeveling, blz. 2364

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2364

Nr. 63

Woensdag 23 juni 1993

Berichten van verhindering, blz. 2365

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992

— 19-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 18 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 19-B (1992-1993) — Nrs. 1 tot 7

— 20-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

— 335 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking, blz. 2365

Spreker : de heer J. Taylor

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2365

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992

— 19-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 18 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 19-B (1992-1993) — Nrs. 1 tot 7

— 20-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

— 335 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 2366

Sprekers : de heren J. Taylor, S. Platteau

Motie van orde

Vraag over coördinatie van de werkzaamheden van de Raad met die van de Wetgevende Kamers, blz. 2369

Sprekers : de heren H. Schiltz, E. Van Rompuy, R. Daems

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992

— 19-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 18 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 19-B (1992-1993) — Nrs. 1 tot 7

— 20-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Ontwerp van decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

— 335 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking (Voortzetting), blz. 2370

Sprekers : de heren S. Platteau, H. Schiltz, E. Van Rompuy, A. Denys, F. Van den Eynde, W. De Vlieghe, L. Hancké, R. Van Hooland, minister W. Demeester-De Meyer

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992

— 19-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2380

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 18 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2381

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)
— 19-B (1992-1993) — Nrs. 1 tot 7
— 20-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2381

Ontwerp van decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

— 335 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2390

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2391

Nr. 64 **Donderdag 24 juni 1993**

Berichten van verhindering, blz. 2393

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2393

Actuele vragen (Regl. art. 77)

Actuele vraag van de heer R. Swinnen tot de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over archeologisch onderzoek langs het SST-tracé in Bierbeek, blz. 2394

Actuele vraag van de heer F. Dewinter tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over een arbeidsvergunning aan een illegale vreemdeling, blz. 2394

Actuele vraag van de heer L. Barbé tot mevrouw L. Detiège, Vlaamse minister Tewerkstelling en Sociale Aangelegenheden, over de kwaliteit van het strandwater, blz. 2395

Actuele vraag van de heer J. Vandeurzen tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over het moratorium op de zwaar-medische diensten, blz. 2396

Actuele vraag van de heer G. Anthuenis tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de geplande productie-afbouw van de n.v. Cabrita in Zele, blz. 2398

Actuele vraag van de heer J. Vande Lanotte tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en

Externe Betrekkingen, over de aanvraag tot erkenning van doelstelling **5b-gebieden**, blz. 2399

Actuele vraag van de heer J. Laverge tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het preventief bedrijfsbeleid, blz. 2400

Actuele vraag van de heer E. Van Vaeerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het spoedprogramma van Vlabinvest

Actuele vraag van de heer F. Dielens tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het spoedprogramma van Vlabinvest, blz. 2400

Actuele vraag van de heer E. Schuermans tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over parkeersystemen met dubbel tarief, blz. 2402

Actuele vraag van de heer W. Verreycken tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over reclame voor pepmiddelen op TV, blz. 2403

Actuele vraag van de heer L. Van Nieuwenhuysen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de erkenning van regionale televisie-omroepen, blz. 2403

Actuele vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer H. Weckx, Vlaamse minister van Cultuur en Brusselse Aangelegenheden, over de culturele agenda van België bij het voorzitterschap van de Europese Ministerraad, blz. 2404

Actuele interpellaties en toegevoegde actuele vraag (Regl. art. 79 en 77)

Actuele interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, en de heer J. Sauwens, Vlaamse minister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, over de nieuwe cijfers inzake de sociale transfers

Actuele interpellatie van de heer J. Van Hauthem tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de bekendgemaakte cijfers inzake de geldstroom van Vlaanderen naar Wallonië via de sociale zekerheid

Toegevoegde actuele vraag van de heer J. Gabriels tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse rege-

ring, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de transfers in de sociale zekerheid, blz. 2406

Sprekers : de heren P. Van Grembergen, A. Denys, J. Van Hauthem, J. Gabriels, E. Van Rompuy, F. Vandebroucke, J. Peeters, J. Geysels, H. Schiltz, minister-president L. Van den Brande, minister J. Sauwens

Met redenen omklede moties, blz. 2417

Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

1. De Europese Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de republiek Hongarije anderzijds, en Bijlagen 1, II, III, IV, v, VI, VII, VIII, IX, x, XI, XII en XIII, Protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, en Slotakte met veertien Gemeenschappelijke verklaringen, twee Akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven en twee Briefwisselingen, twee Verklaringen van de Gemeenschap, vier Verklaringen van Hongarije en Brief van de Regering van Hongarije, gedaan te Brussel op 16 december 1991;

2. de Europese Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten, enerzijds, en de republiek Polen anderzijds, en Bijlagen 1, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII en XIII, Protocollen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7, en Slotakte met vijftien Gemeenschappelijke verklaringen, twee Akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven twee Verklaringen van de Gemeenschap, drie Verklaringen van Polen en Brief van de Regering van Polen, gedaan te Brussel op 16 december 1991.

— 351 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 2418

Spreker : de heer H. Suykerbuyk, verslaggever

Artikelsgewijze bespreking, blz. 2418

Hoofdelijke stemming, blz. 2419

Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1992

— 19-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 2420

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 18 (1992-1993) — Nrs 1 en 2

— 21 (1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 2421

Ontwerp van decreet houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1993

— 13 (1992-1993) — Nr. 1 (Toelichting)

— 19-B (1992-1993) — Nrs. 1 tot 7
— 20-A (1992-1993) — Nrs. 1 en 2 (Aangepaste administratieve begroting)
21(1992-1993) — Nr. 1 (Verslag Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 2421

Voorstel van motie van overeenstemming
Hoofdelijke stemming, blz. 2422

Ontwerp van decreet houdende maatregelen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 1993

— 335 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2422

Ontwerp van decreet houdende bescherming van het archeologisch patrimonium

— 258 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 8

Aangehouden stemmings, blz. 2422

Sprekers : de heren J. Eeman, J. De Seranno

Hoofdelijke stemming, blz. 2426

Spreker : de heer A. Denys

Ontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972

— 307 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 5

Aangehouden stemmings, blz. 2427

Sprekers : de heren A. Denys, J. De Mol

Met redenen omklede motie van de heer E. Van Vaerenbergh c.s. tot besluit van de op 9 juni 1993 door de heer E. Van Vaerenbergh gehouden interpellatie tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de discriminatie van onafhankelijke groepen in de sector van de gezins- en bejaardenhulp

— 363 (1992-1993) — Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming, blz. 2428

Sprekers : de heren E. Van Vaerenbergh, E. De Groot

Met redenen omklede motie van de heer E. Van Rompuy c.s. tot besluit van de op 9 juni 1993 door de heer P. Van Grembergen gehouden interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over bijkomende federale steun aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest

— 364 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2431

Met redenen omklede motie van de heer A. Denys tot besluit van de op 9 juni 1993 door de heer A. Denys gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de eventuele privatisering van de GIMV en andere overheidsbedrijven

— 365 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2432

Sprekers : de heren A. Denys, L. Barbé, E. Van Rompuy, F. Wymeersch

Met redenen omklede motie van de heer L. Barbé tot besluit van de op 9 juni 1993 door de heer L. Barbé gehouden actuele interpellatie tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de mogelijke oprichting van een ankerholding

— 366 (1992-1993) — Nr. 1

Hoofdelijke stemming, blz. 2435

Motie van aanbeveling van mevrouw A. Leysen c.s. tot besluit van het op 22 juni 1993 gehouden debat over de Beleidsbrief Gezinsbeleid

— 313 (1992-1993) — Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming, blz. 2436

Spreker : de heer G. Anthuenis

Voorstel van resolutie van de heer J. Van Hauthem betreffende de werking van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie

— 374 (1992-1993) — Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 2438

Sprekers : de heren J. Van Hauthem, A. Denys, P. Van Grembergen, E. Van Rompuy

Actuele interpellaties (Regl. art. 79)
(Voortzetting)

Actuele interpellatie van de heer L. Hancké tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over diens overleg met minister-president Lubbers betreffende de Waterverdragen, blz. 2439

Sprekers : de heren L. Hancké, G. Annemans, G. Geens, J. Ansoms, minister-president L. Van den Brande

Actuele interpellatie van de heer G. Geens tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over maatregelen betreffende de deelname van de Vlaamse ministers aan de Europese Ministerraad vanaf 1 juli 1993

Actuele interpellatie van de heer F. Van den Eynde tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de mogelijke gemeenschappelijke actie van de Vlaamse Executieve en de Waalse Gewestexecutieve rond het Belgisch voorzitterschap van de Europese Ministerraad, blz. 2443

Sprekers : de heren G. Geens, G. Annemans, F. Van den Eynde, J. Van Hauthem, minister-president L. Van den Brande

Actuele interpellatie van de heer M. Maertens tot de heer L. Van den Brande,

minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de ~~GIMV~~ dochter Fishlink, blz. 2450

Sprekers : de heren M. Maertens, D. Ramoudt, H. Olaerts, minister-president L. Van den Brande

Met redenen omklede motie, blz. 2455

Actuele interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de toepassing van de op 9 juni 1993 door de Vlaamse Raad aangenomen ontwerpen van decreet houdende aanvulling en wijziging van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw, blz. 2455

Sprekers : de heer J. De Mol, minister T. Kelchtermans

Regeling van de werkzaamheden, blz. 2458

Bijlage

Vragen om uitleg, blz. 2459

VOORZITTER : de heer L. Vanvelthoven

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 10.03 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

J. Timmermans : gezondheidsredenen ;

J. Buchmann, W. Claes, E. Derycke, E. Flamant, F. Sarens, M. Smet : buitenslands ;

P. Berben, R. Swinnen, W. Verreycken : ambtsverplichtingen ;

J. Leclercq : familieverplichtingen.

INTERPELLATIES (Regl. art. 89)

Interpellatie van de heer E. Van Vaerenbergh tot mevrouw W. Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de discriminatie van onafhankelijke groepen in de sector van de gezins- en bejaardenhulp

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh tot mevrouw Demeester-De Meyer, Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Gezondheidsinstellingen, Welzijn en Gezin, over de discriminatie van onafhankelijke groepen in de sector van de gezins- en bejaardenhulp.

De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, in het begin van het jaar heb ik de minister reeds over deze aangelegenheid geïnterpelleerd. Het antwoord dat zij toen heeft gegeven, zette mij ertoe aan mijn vraag nu reeds te herhalen. Dit antwoord luidde als volgt ik citeer : Alleen is er door een jarenlange blokkering van de normen een scheeftrekking ontstaan tussen het geblokkeerde aanbod en de geëvolueerde vraag. Het is dus niet eenvoudig dit in een ommezwaai recht te trekken. Slechts sinds 1992 werd er beslist om beperkte budgettaire marges vrij te geven en de diensten die een grote invulling van de noden vereisen, voor uitbreiding in aanmerking te nemen. Er worden nieuwe erkenningen onderzocht en binnen de budgettaire marges van 1993 zullen deze worden toegekend. Zodra een dienst kan aantonen dat hij aan een daadwerkelijke vraag beantwoordt, komt hij in aanmerking voor uitbreiding of erkenning. Hiermee wil ik ingaan op wat enkele sprekers hebben naar voren gebracht. Einde citaat.

De tweede reden waarom ik nu reeds

een nieuwe interpellatie heb ingediend, is het feit dat de minister in februari heeft beslist aan een aantal diensten bijkomende contingenten te geven. Er kan worden gesteld dat deze beslissing werd genomen voor het jaar 1992. Wanneer de minister echter in januari belooft dat zij zal rekening houden met de nieuwe noden wordt verwacht dat zij dit, bij het nemen van een nieuw initiatief voor het jaar 1992 een maand later, ook zal doen.

De voorzitter : Minister De Meester heeft het woord.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer Van Vaerenbergh, wat ik in januari heb gedaan, was consequent met wat ik in januari heb meegedeeld en wat ik nu doe, is consequent met wat ik in januari heb beloofd. Omdat er absolute noden waren, heb ik in februari 1993 beslist de bestaande diensten uit te breiden. Deze beslissing was van toepassing voor het jaar 1992.

Reeds toen heb ik gezegd dat ik nieuwe criteria zou vastleggen, ten einde de onafhankelijke diensten te kunnen erkennen. Ik zal dit straks aantonen.

Wat u zegt, geeft de indruk dat een beleidspersoon niet tegemoet zou komen aan wat er in dit halfroond wordt gezegd. Mijn kabinetschef wordt dagelijks opgebeld door de heer Leemans. Hoewel ik hem niet dagelijks te woord kan staan, kan ik u verzekeren dat de betrokken diensten zullen worden erkend, maar wel op basis van zeer goed uitgebouwde criteria.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het was mijn bedoeling duidelijk te maken waarom ik nu reeds een nieuwe interpellatie heb ingediend.

Mijnheer de voorzitter, ik wens van de gelegenheid gebruik te maken om de aandacht van de minister ook op een aantal andere, zeer belangrijke elementen te vestigen. De beslissing die zij zal nemen over het budget voor 1993 zal van tweeërlei aard zijn.

Op de eerste plaats zijn volgens ons de criteria die u in aanmerking neemt om nieuwe diensten te erkennen of uit te breiden volkomen achterhaald. U steunt daarbij immers te veel op het historische verleden en de historische forfaits van bepaalde diensten. U doet echter afbreuk aan het feit dat nieuwe diensten ook de mogelijkheid moeten hebben om een erkenning of een uitbreiding te krijgen.

Twee elementen spelen daarin volgens mij een belangrijke rol.

Ten eerste, de 90-percentregel. Volgens u heeft men maar een uitbreiding toegestaan aan diensten die een bezetting van 90 percent hadden. Mevrouw de minister, ik wens opnieuw te benadrukken dat een kleine dienst, die slechts vier gezins- en bejaardenhelpsters in dienst heeft, onmogelijk deze 90-percentbezetting kan halen, onder meer door ziekte en werkverlet.

Ten tweede, de meeste autonome diensten zijn van vrij recente datum en zij hebben dan ook het nadeel slechts recent te zijn erkend. Dit houdt in dat zij niet erkend zijn op basis van het decreet maar eigenlijk personeel in plaats van urencontingenten ter beschikking hebben gekregen. Op zo'n manier kunnen de nieuwe diensten nooit aan deze norm voldoen. De nieuwe diensten zijn trouwens op een andere manier erkend, onder andere met het IBF-fonds.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer Van Vaerenbergh, heeft u in de voorbereidende werkzaamheden van de administratie vernomen dat dit criterium zal worden gehandhaafd ?

De heer E. Van Vaerenbergh : Mevrouw de minister, dat is nu juist de reden van deze interpellatie.

Minister W. Demeester-De Meyer : Ik heb reeds heel vaak gezegd aan de heer Leemans dat dit niet meer het geval zal zijn. Laat ons dan ook die paar weken die we nodig hebben om die criteria op een nieuwe basis uit te stippelen. Mijnheer Van Vaerenbergh, aan het grootste deel van uw bekommernissen wordt tegemoetgekomen.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mevrouw de minister, deze interpellatie is in ieder geval nuttig om het beleid op de voet te kunnen volgen.

Minister W. Demeester-De Meyer : Dit was vorige keer trouwens reeds afgesproken.

Volgens mij moeten wij in dit half-rond niet blijven interpelleren over elementen in het beleid waarover we het reeds eens zijn.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mevrouw de minister, ik noteer met heel veel genoegen dat wij het eens zijn over het feit dat er nieuwe criteria nodig zijn en dat deze criteria rekening zullen houden met de elementen van de autonome en recent opgerichte diensten.

Ik wil daar enkel nog aan toevoegen dat de diensten van gezins- en bejaardenhulp voor iedereen moeten open staan. Dit is trouwens een principe dat wij allemaal huldigen. Op een bepaald ogenblik kan zich op het vlak van de vraagzijde een probleem stellen omwille van het feit dat de openheid, die de diensten moeten hebben ten overstaan van de gebruikers, in het gedrang komt wanneer de aanbodzijde wordt gemonopoliseerd.

Wij hebben in dit land toch een verscheidenheid van overtuigingen, zowel aan de kant van de gebruikers als de diensten. Vorige keer heeft u mij geantwoord dat u zich in principe niet bezighoudt met de filosofische overtuiging van de diensten die door de Vlaamse Gemeenschap worden erkend. In de praktijk is het zo dat wanneer u aan de aanbodzijde een monopoliepositie invoert, onder

meer ten gevolge van historische groeiprocessen, op dat ogenblik de vrijheid van keuze van de gebruiker in het gedrang komt.

Wij zijn dan ook van oordeel dat er voor de aanbodzijde maar drie mogelijkheden zijn.

Ten eerste, het is de Vlaamse Gemeenschap die dit allemaal organiseert voor iedereen.

Ten tweede, het zijn de bestaande diensten, die de mogelijkheid hebben om uit te groeien, die dit verwezenlijken.

Ten slotte, u heeft de mogelijkheid om de lat gelijk te leggen voor al deze diensten.

De Volksunie pleit niet voor de organisatie van de gezins- en bejaardenhulp door de Vlaamse Gemeenschap, noch dat de private diensten verplicht worden de navelstreng met gelijkgezinde organisaties door te knippen. De Volksunie pleit ervoor dat iedereen op dezelfde manier zou behandeld worden. Deze gelijke behandeling mag niet enkel aan de vraagzijde doorgevoerd worden, ook de aanbodzijde moet op een gelijkmatige manier over alle kandidaat-gebruikers verdeeld worden.

Tijdens mijn vorige interpellatie heb ik reeds gewezen op het probleem van de overconcentratie binnen één welbepaalde filosofische strekking. De praktijk bewijst deze stelling. Wanneer een bepaalde filosofische strekking ongeveer 70 percent van de aanbodzijde beheerst is het overduidelijk dat zij als het ware een monopolie op de vraagzijde uitoefent en de vraag in één richting kanaliseert.

De Volksunie kijkt met belangstelling uit naar de voorstellen van uw kabinet en de door uw diensten opgestelde criteria om aan deze problematiek tegemoet te komen.

Op dit ogenblik heeft iedereen de mond vol van inspraak. Het decreet voorziet reeds in het recht op inspraak voor de gebruikers van gezins- en bejaardenhulp. In de praktijk blijft de individuele gebruiker echter dikwijls in de kou staan.

Van Vaerenbergh

Ik herhaal nog eens het voorbeeld van de Antwerpse MS-patiënt die omwille van allerlei omstandigheden niet geholpen wordt en hiertegen geen verhaal heeft. Om aan zijn situatie ruchtbaarheid te geven, kan hij de pers aanspreken. Hij kan aan de kaak te stellen dat hij nergens geholpen wordt : noch door het OCMW, noch door de bestaande — weliswaar verzuilde — diensten die voorrang geven aan hun leden.

Mevrouw de minister, ik herhaal mijn vraag. Welke concrete maatregelen plant u om aan deze nood tegemoet te komen ?

De voorzitter : De heer De Groot heeft het woord.

De heer E. De Groot (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het is misschien een nog te ochtendlijk uur om hier vurige debatten te houden. Ik wens echter een steun te verlenen aan de theorieën die hier door collega Van Vaerenbergh in verband met de thuiszorg werden uiteengezet. Tegelijkertijd wens ik een ruggesteun te verlenen aan de Onafhankelijke Thuiszorg Vlaanderen (OTV) .

Mijnheer de voorzitter, het probleem van de hulp, niet alleen aan gezinnen, maar in toenemende mate aan zorgenbehoevende bejaarden, wordt hoe langer hoe belangrijker. De demografische gegevens liegen er niet om. Er zijn niet alleen veel tachtigjarigen, maar zelfs al een heel deel negentigjarigen. Die mensen kunnen best nog zelfredzaam zijn voor zover zij af en toe de nodige zorg krijgen.

Wanneer we dan moeten vaststellen, de cijfers kunnen niet worden ontkend, dat de subsidies voor de zorgverlening voor het grootste gedeelte naar één zuil gaan en dat deze zuil alleen degenen die het goede lidboekje kunnen voorleggen, bedient, dan moeten we ons toch ongerust maken. We zouden ons niet ongerust maken indien het alleen maar ging om louter privé-initiatief waarmee geen gemeenschapsgelden zijn gemeoid. Hier worden echter belangrij-

ke bedragen uit de Vlaamse staatskas opgeslorpt. Ik vind dan ook dat de echte rechtvaardigheid, de echte billijkheid moet worden gerespecteerd.

Zoals de situatie nu is, krijgt men enkel een Mattheüseffect waardoor de machtige organisaties, die onderling gestructureerd zijn, belangrijke connecties hebben en over ruime propagandamiddelen beschikken, hoe langer hoe sterker worden, hoe langer hoe meer uitbreiding kunnen nemen en dat alles op kosten van de gemeenschap. Wij vragen ons af, eigenlijk is het meer een retorische vraag, of daaraan niet stilaan een halt moet worden toegeroepen.

In de gezins- en bejaardenzorg komt het erop aan kwaliteit aan de zorgvrager, de zorgenbehoevende, te leveren en de mensen te helpen. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen, men stelt dat vaak vast in bejaardentehuizen en in rusthuizen, dat er een bepaalde sfeer wordt gecreëerd die erop neerkomt dat vooral administratie en verdeling van geld en macht het belangrijkste zijn. De inzet, de zorgen en de inspanningen die de artsen, de kinesisten, de verpleegkundigen en bejaardenhelpsters verstrekken, zijn blijkbaar minder belangrijk dan de dossiers en de verslagen. Er wordt dus blijkbaar geen of weinig rekening gehouden met datgene wat ten behoeve van de bejaarde of van de persoon die hulp nodig heeft gebeurt. We menen dat het zo niet verder kan. Er wordt altijd geredeneerd in de trend van datgene wat bestaat en dat moet worden voortgezet, zonder zich eens af te vragen of het niet noodzakelijk is om het geweer van schouder te veranderen en uiteindelijk een thuiszorg te creëren op maat van de burger en niet op maat van de organisaties.

Mevrouw de minister, ik dring er dan ook op aan dat niet alleen de Onafhankelijk ke Thuiszorg Vlaanderen, maar ook eventuele nieuwe initiatieven die zouden worden genomen, in de toekomst dezelfde kansen krijgen, zoals de grote mastodont en de twee kleintjes die op dit ogenblik al het levenslicht hebben gezien.

Wij leven in een tijd van belangrijke

maatschappelijke schokken. Misschien zit de fin du siècle daar wel voor iets tussen. Ik moet u niet herinneren aan 1789 en aan wat er dan gebeurd is.

Dit was trouwens ook het gevolg van een groeiproces. De invoering van het meervoudig stemrecht op het einde van de negentiende eeuw was ook een soort revolutie die het gevolg was van een lang proces. Niet alleen in Vlaanderen maar ook in Europa en zelfs in heel de wereld zijn er nu belangrijke maatschappelijke en politieke hervormingen aan de gang. Ons land kent een zuilensysteem met machtige organisaties die over heel wat middelen beschikken en bovendien zeer goed zijn gestructureerd en georganiseerd en in feite vaak de pen vasthouden bij het opstellen van besluiten, ontwerpen van wet en ontwerpen van decreet die nadien aan het parlement worden voorgelegd en zelfs worden doorgedrukt en waarbij de uitvoerende macht er alle belang bij heeft dat alles zoveel mogelijk bij het oude blijft.

Mag ik even in herinnering brengen dat nog niet zolang geleden de communistische partij in de voormalige Sovjetunie ook alle machten, mogelijkheden en propagandamiddelen bezat. Dit alles is plots als een kaartenhuisje ineengestort ; niemand durfde zelfs opstaan om de vroegere waarden te verdedigen.

Laat ons, met het oog op de volgende eeuw — maar wij moeten uiteraard de zaken niet zo lang uitstellen — ons bezinnen en werken aan diepgaande hervormingen, die passen bij het nieuwe millennium dat wij zullen instappen. Laat ons nagaan wat de burger vraagt en afstappen van de machtsposities die door bepaalde groeperingen op dit ogenblik worden ingenomen.

Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, tot besluit wil ik nog het volgende zeggen. Het CVP-congres heeft alle verdeelsleutels binnen de partij afgeschafte. Dit zou ook een gelegenheid kunnen zijn om de bestaande verdeelsleutels in de welzijnszorg eens aan een grondig onderzoek te onderwerpen en nieuwe re-

De Groot

gels, alleen gebaseerd op rechtvaardigheid, billijkheid en vooral gelijke behandeling van elke burger, tot welke ideologische, filosofische of religieuze strekking hij ook behore, in te schrijven.

Ik wil ook eventjes op de evangelische kennis van mevrouw de minister een beroep doen. In het Evangelie staat : Geef aan Caesar wat aan Caesar toekomt. Ik zeg : geef aan de Onafhankelijk Thuiszorg Vlaanderen ook wat haar toekomt.

De voorzitter : De heer Maertens heeft het woord.

De heer M. Maertens (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, onze fractie steunt ten volle de interpellatie van collega Van Vaerenbergh. Na wat hier reeds allemaal is gezegd, zal het uiteraard moeilijk zijn niet in herhaling te vervallen.

Ook voor ons is het meer dan duidelijk dat de binding tussen de zuilen en de politieke klasse tot systematische discriminatie kan leiden van onafhankelijke groepen en dat daarbij essentiële principes als vrije keuze en gelijke behandeling systematisch met de voeten kunnen worden getreden.

Het dossier van de Onafhankelijke Thuiszorg Vlaanderen, dat nu reeds vier jaar zonder enig resultaat aan het departement werd voorgelegd, is ons inziens hiervan een duidelijk voorbeeld.

Ik wil even overlopen hoe het precies is geëvolueerd. In 1988 wordt de eerste aanvraag tot erkenning door OTV ingediend en in 1999 hernieuwd telkens, wegens budgettaire beperkingen, zonder resultaat. In 1991 blijkt er wel budgettaire ruimte te bestaan, maar enkel en alleen voor de bestaande diensten. Begin 1992 gaat het spelletje van weigering van erkenning eigenlijk voort ; men zegt : het dossier is in onderzoek, de beslissing is in beraad, men wacht op het advies van de administratie. In juli 1992 komt dan als een Deus ex machina dat de aanvraag verder zal worden onderzocht in het kader van de begroting-1993.

In oktober 1992 wordt de pil niet verguld, maar vergiftigd. Inderdaad, een principiële erkenning wordt in het vooruitzicht gesteld, maar enkel in het stelsel van het **interdepartementeel** begrotingsfonds en beperkt tot vijftien **gezins-** en bejaardenhelpsters die via nepstatuten aan de OTV worden toegekend. En dit voor een koepel waarvan de maatschappelijke representativiteit duidelijk kan worden gemeten aan de 16 percent sociaal verzekerden in Vlaanderen en Brussel, zijnde meer dan 1 miljoen personen uit de neutrale en onafhankelijke ziekenfondsen waarvoor OTV werkt, en aan haar vertegenwoordiging voor één derde van de zelfstandig verpleegkundigen. Toch is voor de OTV slechts 2,7 percent van het budget weggelegd, terwijl voor de christelijke zuil, die bijna geen eigen infrastructuur behoeft, 70 percent of 4,4 miljard frank. Daarop speelt dan nog het Mattheüseffect in.

Er is echter nog erger. De vraag om toegang te krijgen tot het gewoon stelsel van volwaardige tewerkstelling leidt in januari van dit jaar tot de laconieke beslissing de uitbreiding in het gewoon stelsel enkel op de bestaande diensten toe te passen. Dat is volgens ons doelbewuste discriminatie ten opzichte van de onafhankelijke sector.

Mevrouw de minister, op 26 januari verklaarde u dat het aanbod regionaal evenwichtig moet worden gespreid en dat de aanvragen tot uitbreiding zullen worden verdeeld op basis van regionale behoeften en niet op basis van ideologische aanhorigheid. Hier meen ik uw witte-vlekken-scenario en uw aandacht voor polyvalente centra te herkennen, maar dit betekent alleszins niet dat u de OTV zal erkennen noch dat in de normeringen een duidelijk onderscheid moet worden gemaakt tussen stedelijk en landelijke situaties. Wij dachten nochtans dat de toekenningsnormen voor gepresteerde uren ook daaraan moesten worden aangepast.

Wanneer de minister in haar antwoord van 26 januari tevens zegt dat de samenwerkingsinitiatieven voor thuiszorg op pluralistische basis moeten worden uitgewerkt, dan bedoelt

zij daarmee misschien dat de **zuilgebonden** initiatieven pluralistischer moeten worden en dat de OTV bij hen dan maar moet aansluiten of onder hun koepel werken. Of niet soms ? Daarom werd de OTV niet definitief erkend en werden er geen uitbreidingsmogelijkheden toegestaan.

Wanneer de minister als antwoord op de interpellatie van de heer Van Vaerenbergh in januari verklaarde dat zij in haar beleid geen rekening houdt met de filosofische strekking van de diensten, dan is deze uitspraak op zijn minst dubbelzinnig of zelfs cynisch, althans wat de feiten betreft.

Mevrouw de minister, u beseft wellicht niet dat het hier enkel om macht gaat. Daaraan een eind stellen, zou u sieren. Zoals reeds werd gezegd, herhaal ik dat zulks perfect vergelijkbaar is met de houding ten aanzien van de vrouwen op het CVP-congres : macht is eigenlijk belangrijker dan eerlijkheid.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

Minister W. Demeester-De Meyer (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, collega's, de inhoud van deze interpellatie heeft mij enigszins verbaasd. Er werden ongeveer dezelfde vragen gesteld als in januari en mijn antwoord zal niet afwijken van wat ik toen zei.

Collega's, ik laat mij niet inspireren door om het even welke ideologische achtergronden of zuilgebonden organisaties om mijn beleid uit te stippen.

Ik heb bovendien de indruk dat u er nog niet van op de hoogte bent dat wij sedert het aantreden van de Vlaamse regering op een andere manier werken. Op dit ogenblik werken wij immers met onze administraties die, samen met ons, het beleid uitstippelen en bepalen.

U zal bijgevolg begrijpen dat uw beweringen als zouden wij ons laten inspireren door ideologische achtergronden of zuilgebonden organisaties helemaal niet juist zijn. Het is trouwens ondenkbaar dat zulks nog zou gebeuren.

Demeester-De Meyer

In verband met wat ik van de drie interpellanten heb gehoord over het toewijzen van de middelen voor gezins- en bejaardenhulp aan de bestaande organisaties, wijs ik erop dat dit een retoriek is van jaren terug. Ik ben zeer verwonderd dat dergelijke idee blijft opduiken, temeer daar ik vroeger noch nu ooit de bedoeling heb gehad een beleid uit te stippelen dat bepaalde diensten zou bevoorstellen en andere niet. Maar goed, ik zal proberen u daarvan nogmaals te overtuigen. Wanneer de criteria dan in de feiten zullen worden toegepast, zal u mij wel willen geloven.

Het voeren van een beleid dat systematisch en doelbewust grote groepen — u noemt ze zuilen — in hun machtsmonopolie zou bevestigen, is nooit de bedoeling geweest. Ik gebruik nu de terminologie van de heer Van Vaerenbergh, niet de mijne. Wie mij in dit parlement al jarenlang kennen, weten dat dit mij nooit tot inspiratie heeft gediend om perspectieven op het beleid te ontwikkelen. Men mag natuurlijk niet vergeten dat een globaal beleid, ook in het kader van gezins- en bejaardenhulp, ook een voorgeschiedenis heeft. Het lijkt erop alsof dit vandaag niet meer van tel zou zijn. Ik herhaal echter wat ik op 26 januari 1993 reeds heb gezegd, namelijk dat ik in mijn beleid probeer een klemtoon te leggen op de thuiszorg en op de concrete noden op het terrein. Ik geloof dat dit duidelijk is in de sector gezins- en bejaardenhulp.

Natuurlijk worden wij geconfronteerd met feiten uit het verleden. Er is een erkenningsstop geweest gedurende een bepaalde periode, rond het begin van de jaren zeventig. Juist door dit toenmalige beleid en het weigeren van nieuwe erkenningen toen, spreekt het vanzelf dat diensten die slechts recent tot stand kwamen inderdaad enkel via IBF-stelsels op meer helpsters beroep konden doen. Die IBF-stelsels staan misschien nog geboekstaafd als nepstatuut, maar zijn al bij al bijna gelijkgeschakeld met een normaal statuut. Wij werken aan de volledige gelijkgeschakeling. Als ik tot een akkoord kan komen met

minister Detiège, zal er voor de toekomst geen enkel probleem meer zijn en zullen degenen die nu nog in een IBF-statuuut werken in feite in een normaal statuut kunnen functioneren.

De wijze waarop de uurcontingenten waren verdeeld over de verschillende diensten in het begin van de jaren negentig, is uiteraard gebaseerd op een historisch feit. Als de heer De Groot mij dan om een schokeffect en totale verandering vraagt, zou hij dan willen dat de bestaande diensten die een goede service verlenen aan de gezinnen en bejaarden, zouden worden afgebouwd? Dan zouden wij zeker en vast niet tegemoetkomen aan wat hij betitelt als een hulp op maat van de vraag, want al deze diensten begeleiden op dit ogenblik inderdaad een aantal gezinnen en, hoofdzakelijk, bejaarden. Het voorbeeld van de heer Van Vaerenbergh over een bepaalde persoon die op dit ogenblik op deze diensten beroep kan doen, kan duidelijk maken dat afbouw van deze diensten een historische vergissing zou zijn. U weet toch hoe noodzakelijk het uitbouwen van deze diensten is! In geval van dergelijke afbouw zouden mensen die thans op deze diensten beroep doen, dat niet meer kunnen.

Zeggen dat een politiek van bevoordeling zou zijn uitgestippeld, is totaal onjuist. In het verleden werden trouwens geen lineaire uitbreidingen toegekend, wel uitbreidingen in functie van prestaties en regionale behoeften. Ook dit jaar, vanaf einde 1993, werd voorzien in een nieuwe uitbreiding met 3 procent van het urenpakket. Wij mogen er ons daarenboven gelukkig om prijzen dat in het kader van de tewerkstellingsconferentie een bijkomend pakket van tweehonderd plaatsen voor gezins- en bejaardenhulp werd gepland vanaf 1 januari 1994. Wij kunnen dan ook tegen het einde van dit jaar nieuwe diensten op een andere manier erkennen, op basis van nieuwe criteria.

Die nieuwe criteria zullen voortkomen uit een studie-opdracht die ik heb uitbesteed. De bijkomende criteria zullen niet enkel op demografische parameters gebaseerd zijn, ze

zullen ook rekening houden met de werkloosheidsgraad in een regio, de tewerkstellingsgraad van vrouwen, de samenhang met het intramuraal aanbod, de aard van de gebruikers en het feit of ze al dan niet kunnen terugvallen op de mantelzorg. Aan de hand van deze criteria moeten vraag en aanbod in de regio beter op elkaar worden afgestemd. Indien de onderhandelingen met collega Detiège en de nationale minister van Arbeid en Tewerkstelling om de IBF-ers in de begroting voor Welzijnszorg ook een normaal statuut te geven slagen, moet het mogelijk zijn om het huidige IBF-contingent structureel op te nemen in het gewone urencontingent. De Onafhankelijke Thuiszorg Vlaanderen zal dan, net als andere diensten, ook in aanmerking komen voor de voorziene jaarlijkse uitbreiding.

Als beleidsverantwoordelijke wil ik er in de eerste plaats voor zorgen dat er met de beperkte budgettaire ruimte waarover ik beschik voldoende aanbod kan worden gerealiseerd. In het kader van het bejaardenbeleid heb ik een beleidsbrief voorbereid, die ik hoop binnen twee tot drie weken aan de commissie te kunnen voorleggen. In deze beleidsbrief heb ik gepoogd een aantal nieuwe accenten te leggen, zodat we met de beschikbare middelen, die hopelijk nog wat uitgebreid kunnen worden, een goed beleid kunnen voeren. Mijn grootste bekommernis is dat de noodzakelijke hulp terechtkomt bij die cliënten die de grootste behoefte hebben aan professionele hulp. Mijnheer De Groot, om het even in evangelische termen te zeggen, mijn inspiratie in het evangelie is altijd de Bergrede geweest. Ik wil de hulpvraag op een zo objectief mogelijke manier laten inschatten door huisartsen, gezins- en bejaardenhulpverleners en maatschappelijke werkers in het kader van de zorgenplannen. Zo kunnen zij het beleid mee uitstippelen en beantwoorden aan de bestaande vraag. Ik wil graag het opstellen van zorgenplannen en het overleg tussen hulpvragers en hulpverleners stimuleren via samenwerkingsinitiatieven voor de thuisverzorging.

Mijnheer Maertens, ik heb helemaal

Demeester-De Meyer

niet willen zeggen dat OTV enkel daarin zou passen. Ik heb echter kunnen vaststellen dat zij intens betrokken waren bij het overleg dat daaraan vooraf is gegaan. Ook bij het totstandkomen van de 64 samenwerkingsinitiatieven verspreid over heel Vlaanderen waren zij betrokken. Het baanbrekend aspect van de samenwerkingsinitiatieven was juist de pluralistische samenstelling. Mijn beleid en dat van mijn voorganger, de heer Weckx, toont aan dat wij wilden kiezen voor deze pluralistische samenwerking en dat we reeds een tijd geleden van de zuilenpolitiek zijn afgestapt. Ik verzoek u niet te snel conclusies te trekken. Het lijkt mij te gemakkelijk om te zeggen dat datgene wat in het verleden is gebeurd, gebaseerd was op de zogenaamde zuilenpolitiek. Dat is voor mij een totaal verouderde theorie. Ons systeem is zo opgebouwd dat de overheid initiatieven erkent en subsidieert. Ik heb in het verleden reeds gezegd dat wij deze vrije alternatieven niet willen afschaffen om alles

zelf te organiseren. Met andere woorden, wij zien graag dat initiatieven groeien en bloeien. Ze moeten dan wel erkend kunnen worden op basis van goed gekozen en goed opgebouwde criteria.

Wanneer sommigen onder u een nieuwe inhaalbeweging ten voordele van de minderbedeelde onafhankelijke groepen door de toekenning van extra urencontingenten bepleiten, dan bevestigen zij mijn stelling dat de vraag via subsidiëring van het aanbod kan worden beantwoord. Het is alleen jammer dat hier permanent de term verzuiling wordt gebruikt. Daarbij rijst onmiddellijk de vraag of men op die manier niet weer een nieuw zuiltje in het leven roept.

Gelukkig is het reële aanbod in Vlaanderen zeer ruim en verscheiden, net zoals de strekkingen. Het moet mogelijk zijn dat alle initiatieven door de overheid, die vooral moet toezien op de kwaliteit van de dienstverlening, op gelijke en correcte wijze worden behandeld, wetende dat dit het beste middel is om aan de vragen om hulp tegemoet te komen.

VU-Kamerlid Etienne Van Vaerenbergh interpelleerde minister Wivina Demeester-De Meyer (CVP) over discriminatie van onafhankelijke groepen in de sector van gezins- en bejaardenhulp

Ten slotte laat ik de heer Van Vaerenbergh opmerken dat hij met mijn groeten de heer Leemans mag meedelen dat de tijd zal komen dat ook de OTV volwaardig zal worden erkend en hem meteen vraagt om mij niet elke dag op te bellen. Dat zal ons heel wat tijd besparen.

De voorzitter : De heer Van Vaerenbergh heeft het woord.

De heer E. Van Vaerenbergh : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in feite werden de meeste kleinere onafhankelijke groepen die voornamelijk streekgebonden werken, recent erkend zodat zij mensen in een IBF-statuuut kunnen tewerkstellen. Dat is een eerste vaststelling.

Ten tweede, de OTV is, zoals andere sprekers ook hebben opgemerkt, werkzaam in heel Vlaanderen en richt zich tot een bepaalde groep die voorheen was vergeten. Wat wij vragen, is dat u, mevrouw de minister, ook de kleine en grote onafhankelijke groepen de mogelijkheid zou bieden om zich te ontplooien. Vandaar dat wij — u hebt ons verzoek correct ingeschat — erop aandringen dat u, zoals voor de jeugd- en bejaardenzorg, volgens uw mogelijkheden — ik denk aan de verhoging van de lonen met 3 percent en de aanwerving van meer werknemers — deze sector positief zou discrimineren.

Aangezien wij niet kunnen blijven geloven in goede intenties, maar ook daden willen zien, zullen de interpellanten een met redenen omklede motie van in dit verband indienen.

De voorzitter : De heer De Groot heeft het woord.

De heer E. De Groot : Mijnheer de voorzitter, allereerst bedank ik de minister voor haar antwoord.

Zij heeft mij echter wellicht niet goed begrepen, ofwel was ik niet duidelijk genoeg aangezien ik mijn uiteenzetting plots moest inbinden gezien de overschrijding van mijn spreektijd. Mijn bedoeling is uiteraard niet, zoals u, mevrouw de minister, kan veronderstellen, om alle bestaande initiatieven van de kaart te vegen.

De Groot

Integendeel, ik ben voorstander van geplande hervormingen die wel rekening houden met de nieuwe denkbeelden, de nieuwe maatschappelijke situaties en die afstappen van wat ondanks zijn historische waarde is achterhaald.

Mijn fundamenteel probleem is het volgende. Wanneer iemand nood heeft aan **gezins-** of bejaardenzorg, zal hij zich richten tot een of ander organisme dat hem of haar naargelang zijn mogelijkheden hulp zal bieden. Kan het dat niet omdat bijvoorbeeld al het personeel bezet is, dan zal de hulpvrager zich richten tot een andere misschien niet gelijkgezinde organisatie die hem of haar weigert omdat hij of zij niet tot het bevriende ziekenfonds behoort of geen **partij**-kaart heeft. Zo worden niet alleen de organisaties gediscrimineerd, maar ook de zorgbehoevenden. Dat is mijn probleem.

Mijns inziens moet aan iedereen van welke gezindheid ook — dat is het recht van de burger — op een gelijkwaardige wijze zorgen kunnen worden verstrekt.

De voorzitter : Minister Demeester-Demeyer heeft het woord.

Minister W. Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, sommigen willen de indruk geven dat er sedert tien of twintig jaar niets is veranderd, dat de huidige grote organisaties discriminerend zouden optreden en bepaalde mensen op basis van hun overtuiging niet zouden willen behandelen. Ik heb nog nooit geweten dat de bestaande grote organisaties voor **gezins-** en bejaardenhulp hulp weigeren omwille van de filosofische of ideologische overtuiging van de aanvrager. Het zou een historische vergissing zijn als zij dit zouden doen. Zij zijn immers geïnspireerd door de Bergrede : diegenen die het meest hulp nodig hebben, worden het eerst geholpen.

Uit mijn jarenlange ervaring weet ik dat het gemakkelijker is een beroep te doen op een grotere dienst dan op een kleinere dienst, omdat in een

grotere dienst de hulp regionaal beter georganiseerd is en het aanbod ruimer is. Deze discussie doet mij denken aan de situatie van ongeveer tien jaar geleden, maar wees gerust, dat zal er mij toch niet toe aanzetten om nieuwe zuilen te creëren.

De heer E. De Groot : Mijnheer de voorzitter, het is zeker mijn bedoeling niet te pleiten voor nieuwe zuilen, maar we mogen de grenzen van de naïviteit niet overtreden door te zeggen dat de zwakkeren en de grootste sukkelars altijd het eerst geholpen worden. Dat zou mooi zijn, maar uit mijn twintigjarige ervaring als huisarts weet ik dat het niet altijd zo is. In geval van overaanbod, zal men natuurlijk geen ideologisch of filosofisch onderscheid maken. Maar als er meer aanvragen zijn, dan weet iedereen dat de leden zullen voorgaan op de niet-leden zodat een deel van de mensen dus in de kou blijft staan, enkel en alleen op grond van hun lidmaatschapboekje, al is dat in deze maatschappij ook al geen bewijs van een overtuiging meer, zoals we weten uit het boek van professor Huyse, getiteld : De verzuiling voorbij.

Mevrouw de minister, ik wil in ieder geval de positieve toon in uw antwoord appreciëren. U zorgt binnenkort voor nieuwe criteria en ik hoop dat u zich bij de vaststelling hiervan ook zult laten inspireren door de bedenkingen die wij vandaag geformuleerd hebben. Wij zullen u beoordelen, niet alleen op uw woorden, maar in de eerste plaats op uw daden.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : Door de heren Van Vaerenbergh, De Groot en Maertens werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie ingediend.

Zij zal worden gedrukt en rondgedeeld.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de bijkomende federale steun aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Grembergen tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de bijkomende federale steun aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, deze interpellatie over de bijkomende steun aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest is zeker niet ingegeven door een soort broodnijd, maar integendeel door het feit dat wij vinden dat Brussel onze politieke interesse verdient omdat het de hoofdstad is van Vlaanderen en een hoofdstad in Vlaanderen. Zoals men het vroeger had over de Koning der Belgen en de Koning van België, spreek ik over Brussel als hoofdstad van Vlaanderen, hoofdstad van de Vlamingen en hoofdstad in Vlaanderen.

Wij vinden het niet abnormaal dat Brussel gelden ontvangt. De Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse regio en de Vlaamse staatsvorming die nog bezig is, hebben er alle belang bij dat Brussel een schitterende hoofdstad wordt en in de mate van het mogelijke een beeld geeft van wat Vlaanderen als regio betekent. Het is dus de context waarin deze steun verleend wordt die ons tot deze interpellatie aanzet. Ik zeg dit uitdrukkelijk opdat men ons niet verkeerd zou begrijpen en gaan denken dat het onverdraagzame Vlaanderen niet kan aanvaarden dat er centen worden besteed aan Brussel.

Verder eiste de heer Picqué, voorzitter

Van Grembergen

ter van de Brusselse Hoofdstedelijke Executieve, aanvankelijk 7 miljard frank en dreigde met zijn ontslag zo hij dat bedrag niet zou ontvangen.

Het is toch een vreemde politieke houding vanwege de voorzitter van een hoofdstedelijk gewest zijn ontslag aan te bieden omdat een ander bestuurlijk niveau nieuwe dotatiemiddelen ter beschikking zou stellen.

Aan wie politiek nadenkt, vraag ik even volgende denkoefening te maken.

Welke politieke gevolgen zouden verbonden zijn aan een eventueel ontslag van de heer Spitaels als voorzitter van de Waalse Gewestregering, om geld af te dwingen van de federale regering ? In eerste instantie zou dat betekenen dat het Waalse Gewest afhankelijk is en zijn afhankelijkheid erkent van een ander niveau. De heer Spitaels kan dat doen, ik laat dat voor zijn rekening.

Maar nooit zal ik van de minister-president van de Vlaamse regering aanvaarden dat hij met ontslag zou dreigen om centen te bekomen van de Belgische regering. Daardoor zou hij zich in de ondergeschikte positie van vrager plaatsen, terwijl wij juist evenwaardige gesprekspartners zijn en er in onze wetgeving geen plaats is voor enige afhankelijkheid, noch van onze regeringsleden, noch van onze parlementaire instellingen ten overstaan van de federale regering.

Er zijn mogelijkheden tot overleg, maar het aanbieden van zijn ontslag komt neer op het aanvaarden van zijn ondergeschiktheid.

Als het ontslag van de heer Picqué politiek betekent dat Brussel niet op dezelfde manier onafhankelijk is als Vlaanderen en Wallonië, dan is dat voor mij goed meegenomen.

Mijnheer Van Hauthem, ik zie u glimlachen, maar dat is toch de politieke betekenis ?

Brussel kan niet zonder samenspraak met andere gewesten, zij het als ondergeschikte, zij het als gelijkwaardige

gesprekspartner, zoals de Brusselaars zelf plegen te denken.

Mijnheer de voorzitter, het vragen van geld is eerder een uiting van consumptiefederalisme. Daarvoor gingen we niet over tot federalisme. De bevoegdheden werden gefederaliseerd om meer eigen verantwoordelijkheid te geven aan de gewesten en gemeenschappen, ook op het fiscale vlak. De gewesten kunnen overigens belastingen heffen. De bedoeling van het federalisme was niet dat gewestelijke tekorten zouden kunnen worden opgeëist bij het federale niveau. Zo een houding heeft niets te maken met federalisme.

Wij vinden het dus onaanvaardbaar dat een gewest of hoofdstedelijk gewest centen eist van een ander niveau. Elk gewest moet zijn verantwoordelijkheid nemen en trachten oplossingen te vinden via de fiscale bevoegdheden waarover het beschikt.

Mijnheer de voorzitter, ik kan volstrekt aanvaarden dat Brussel door zijn hoofdstedelijke rol zwaardere lasten moet dragen. Wij hebben de dode hand dan ook als een gegeven aanvaard in de discussies over de Sint-Michielsakkoorden, maar dan wel als het enige gegeven. Ook andere grootsteden hebben problemen. Antwerpen heeft, bij mijn weten, reusachtige problemen, Gent heeft er in mindere mate en Luik heeft nog steeds reusachtige problemen. Er kan dus geen sprake zijn van gunstnormen voor Brussel als grootstad. De federale kas moet dezelfde normen hanteren voor Brussel als voor Antwerpen of Luik.

Ik heb geen bezwaar tegen de dode hand en een regeling voor de hoofdstad, maar daarmee moet het wel ophouden.

Ik heb gehoord dat sommigen beweren dat Brussel dagelijks 300.000 ambtenaren ontvangt en moet instaan voor het openbaar vervoer. Dit is juist. Dit is de last van een hoofdstad, maar daartegenover staan heel veel voordelen die uiteraard in de regeling moeten worden ingeschat.

Een andere beschouwing betreft de

federale middelen die voor 61 procent worden bijeengebracht door Vlamingen en slechts voor 39 procent door Franstaligen. Geld dat men uitgeeft, bezit men niet aangezien men in feite schulden maakt door uit te geven en schulden moeten worden afbetaald. Ook de schuld zullen we in verhouding moeten dragen.

Elke vergroting van schuld door het uitgeven van middelen op federaal vlak verzwaart de last van Vlaanderen met als gevolg dat het voor Vlaanderen moeilijker wordt om een eigen fiscaliteitspolitiek uit te werken.

Ik heb het congres van een partij die u kent met aandacht gevolgd. Een van de klemtonen was dat de belastingdruk zijn hoogtepunt heeft bereikt en niet verder kan toenemen.

Minister-president L. Van den Brande : Ik kan alleen maar bevestigen dat dit inderdaad onze opinie is.

De heer P. Van Grembergen : Dit betekent dus dat als de federale regering nog bijkomende middelen uitgeeft dit de Vlaamse regering de mogelijkheid ontnemt om initiatieven te nemen op fiscaal vlak.

Zouden de federale uitgaven verminderen, dan zou Vlaanderen een zekere fiscaliteit kunnen uitwerken, maar dat is niet zo. Dit is als het ware te vergelijken met communicerende vaten : de beslissingen van de federale regering brengen Vlaanderen in een dwangpositie.

Ik ben het er trouwens mee eens : de fiscale druk zou moeten verminderen. Ook hierover zou men moeten kunnen discussiëren. Op dat vlak zijn de opinies in Vlaanderen gelijklopend.

Een andere overweging betreft het feit dat de federale regering soms middelen geeft aan een bepaald gewest. Wat gebeurt er met de andere gewesten ? Vaak vragen deze ook middelen. Dit is wat ik de opbodpolitiek noem en die verzwaart de financiële situatie.

Mijnheer de minister-president, **zo** kom ik tot twee reeksen vragen.

Van Grembergen

Ten eerste worden er afspraken gemaakt met de federale regering in verband met het geven van middelen aan een gewest? Wordt hierover overlegd? Moet hierover overleg worden gepleegd? Zeker. Kan dit eenzijdig? Neen.

Ten tweede, vermits Brussel met Vlaanderen **samenwerkingsakkoorden** zal moeten sluiten en vermits Brussel voor ons een belangrijke stad is, die we niet willen laten ruïneren maar willen zien floreren, vraag ik me af op welke wijze afspraken worden gemaakt met Brussel.

Essentieel vind ik wat nu volgt, en ik zal dit trouwens herhalen in mijn volgende interpellatie. Federale structuren vereisen overleg. De essentie van federalisme zijn samenwerking en afspraken.

Dat betekent dus dat de federale regering bij beslissingen die verder reiken dan haar eigen terrein *stricto sensu* steeds de politieke houding moet aannemen om daarover met de andere gewesten of gemeenschappen overleg te plegen en afspraken te maken.

Mijnheer de minister-president, ik hoop dat de toon van mijn interpellatie u duidelijk heeft gemaakt dat het mij niet om de sensatie te doen is, maar om principes, ten einde een harmonieuze samenwerking te realiseren en het gesprek met Brussel voor te bereiden en grondig uit te praten. **(Applaus)**

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik haak in op de interpellatie van de heer Van Grembergen om in het kort enkele beschouwingen te formuleren.

Mijnheer Van Grembergen, ik ben het volledig eens met u dat wij, wanneer wij toestaan dat een lid van een **gemeenschaps-** of gewestregering zijn deelname in die regering koppelt aan toezeggingen door de federale regering in plaats van aan het vertrouwen

in zijn eigen raad, afwijken van het federalisme zoals wij het hadden geconcipieerd tijdens de jongste **staats-** hervorming. Dat is werkelijk een daad van federale deloyauteit. Met chantage die vanuit regionale instellingen wordt gepleegd ten opzichte van de federale overheid kunnen wij niet functioneren.

Eigenlijk vroeg Picqué de financieringswet te wijzigen vooraleer ze was gestemd. Wij hebben dat nog meege maakt bij de overdracht van het kijken luistergeld. De financieringswet moest daarvoor niet worden gewijzigd, dat kon ook gebeuren bij koninklijk besluit. De Franse Gemeenschap verkeerde in budgettaire **moeilij** kheden. De financieringswet was geconcipieerd om tien jaar mee te gaan. Wij wisten dat het mogelijk was om bij koninklijk besluit bepaalde bedragen te **ristourneren**.

Indien dat de filosofie is van bepaalde Franstaligen ten opzichte van de werking van ons federaal systeem wordt alles op termijn gewoon onhoudbaar.

Het gaat hier uiteindelijk om relatief kleine bedragen. Er is nog een amendement goedgekeurd op de financieringswet. De heer Picqué vroeg drie miljard frank, maar door het amendement dat is goedgekeurd, gaat het nog om enkele tientallen miljoenen frank. Het is echter een heel gevaarlijke ontwikkeling. Ik maak mij daarbij ernstig zorgen om de positie van de Vlamingen in Brussel. Bepaalde Brusselse Vlamingen zijn ervan overtuigd dat Picqué voor Brussel vecht en dat het de Vlamingen zijn die weigeren meer geld vrij te maken. Het is in Brussel in om anti-separatistisch te zijn — wij zijn daar ook tegen gekant — maar dit gegeven wordt misbruikt. Picqué heeft al voor de televisie verklaard dat er zich in Vlaanderen een stroming ontwikkelt die leidt tot separatisme — de minister-president wordt daarbij steevast als voorbeeld aangehaald — en hij waarschuwt de Brusselse Vlamingen ervoor dat zij door Vlaanderen zullen worden losgelaten. Met dergelijke acties, waarbij hij de bal gooit in het kamp van de Vlamingen — en meer specifiek bij de CVP — geeft hij de

indruk dat wij Brussel de nodige financiële middelen niet gunnen en verhoogt hij zijn populariteit bij een bepaald Franstalig, en Vlaams, publiek in Brussel.

Dit is vreselijk gevaarlijk. In een interview met *Le Soir* heb ik ook gezegd dat hij op deze manier in Vlaanderen een onvriendelijke sfeer schept ten aanzien van Brussel en dat kan toch niet onze bedoeling zijn. Als voorzitter van de CVP-jongeren waarschuwde ik de franstaligen al dat Bruxelles région apart entière zeker op termijn financieel geen goede zaak zou zijn. De Brusselaars wisten waar zij aan begonnen, maar hebben zich in die stelling vastgebeten. Nu merken zij dat het hen moeilijk zal vallen om met de toegekende middelen hun functies uit te oefenen in de toekomst. Dit vooral wanneer wij weten dat de verpaupering bij een deel van de bevolking zich doorzet, het aantal migranten blijft toenemen en er steeds meer mensen de stad ontvluchten terwijl er dan nog heel wat anderen geen belastingen betalen.

Het is goed dat collega Van Grembergen hierover interpelleert, want als Vlamingen moeten wij op de hoogte zijn van wat hier in Brussel aan de hand is. De positie van de Vlamingen in Brussel wordt ondermijnd en Picqué speelt een spelletje dat Vlaanderen tegen Brussel op moet zetten om zodoende een sympathieke indruk te maken op dat deel van de bevolking dat vreest dat Vlamingen separatisten zijn die Brussel willen loslaten. Dit is een uiterst gevaarlijk spel dat de broze evenwichten die in de Sint-Michielsakkoorden tot stand kwamen, kan teniet doen.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik sluit ook even aan bij de interpellatie van de heer Van Grembergen en zou daar enkele bedenkingen aan willen verbinden.

Mijnheer Van Grembergen, u redeerde dat een gewest dat geld vraagt

Van Hauthem

aan de federale regering bewijst dat het op een lager niveau functioneert en afhankelijk is van een hogere autoriteit. Brussel doet dit en is bijgevolg geen gewest zoals de andere. Dit is toch een ietwat vreemde gedachtengang. **(Onderbreking door de heer Van Grembergen)** Die financiële afhankelijkheid van het federale niveau is er hoe dan ook, aangezien wij zo goed als geen eigen fiscaliteit hebben. Picqué eiste die miljarden frank, respectievelijk de circulaire bedragen van 7 dan 5 en uiteindelijk 3 miljard frank, om aan de internationale verplichtingen van Brussel tegemoet te komen. Mij stoorde vooral zijn arrogantie en lef om chantage te plegen. Hij dreigde gewoon op te stappen als hij niet over dat geld kon beschikken en dan zou de werking van de Brusselse instellingen in het gedrang komen. Dit gedrag is niet nieuw en roept toch wel enige vragen op bij de besluitvorming binnen de Brusselse Gewestexecutieve. Het is namelijk niet de eerste keer dat de heer Picqué als voorzitter Solo Slim speelt. Eerder deed hij dit al toen hij een zogenaamd achtpunten akkoord met de heer Spitaels afsloot. Daarover was absoluut geen overleg gepleegd, net als in dit geval. De Brusselse Executieve heeft absoluut geen zeggenschap gehad over dit feit en de eventuele stappen die men zou ondernemen. Wij zien het 's avonds op het nieuws, de dag erna staat het in de krant en de dag daarna lezen wij een verklaring van de heer Chabert waarin hij zich min of meer aansluit bij de eis van de heer Picqué.

Dat bewijst dat hij opnieuw solo slim speelt en het helemaal niet nodig vond om zijn collega's binnen de Brusselse Executieve te raadplegen.

Mij valt ook op dat die drie miljard frank ongeveer overeenkomen met de bijkomende kosten voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest voor de overheveling van het Franstalig onderwijs naar de Franse Gemeenschapscommissie.

Mijnheer Van Grembergen, u spreekt van consumptiefederalisme. Die regel is ook **consumptiefederalis-**

me. U hebt gelijk als u zegt dat wij de meeste belastingen betalen, dat de schuld daardoor wordt verhoogd die wij voor het grootste deel weer zullen afbetalen. Voor het grootste deel zal die drie miljard frank dan nog eens worden verdeeld met de verdeelsleutel twee derde — één derde. Ook de trekkingsrechten die aan de Franse Gemeenschapscommissie en de Vlaamse Gemeenschapscommissie zullen worden toegekend volgens de verdeelsleutel 80F/20N, verhogen voor een deel de federale schuld.

De heer E. Van Rompuy : De drie miljard frank waarmee de heer Piqué op de televisie stond te pochen, zijn geen nieuwe drie miljard frank. Twee miljard frank was reeds in de nationale begroting ingeschreven en de dode hand was reeds vroeger toegezegd. Uiteindelijk gaat het over ongeveer 150 miljoen frank die hij uiteindelijk uit de brand heeft gesleept. Hij heeft bijna geen nieuwe kredieten ontvangen. Hij heeft gelogen voor de BRTN.

De heer J. Van Hauthem : Mijnheer van Rompuy, wij hebben het hier nu net over de manier van optreden en over de wijze waarop men het geld tracht binnen te rijden.

Mijnheer de voorzitter, de nationale en internationale functie van Brussel wordt ingeroepen, en terecht. Wij moeten eens nadenken over wat Brussel als internationale instellingen nog kan dragen. Ik heb daarover ook federaal eerste minister Dehaene geïnterpelleerd. Wij zadelen Brussel met zoveel internationale instellingen op dat het financieel niet meer te dragen is. Ik denk hier aan het Europees Parlement, de Europese Commissie en heel Euro-Brussel. Deze instellingen jagen voor een stuk de bewoners weg waardoor het gewest minder inkomsten heeft uit belastingen. Men glorieert en wil pracht en praal laten uitschijnen, maar dan liefst op iemand anders kosten.

Mijnheer Van Rompuy, u zegt dat u zich bekommert over de Brusselse Vlamingen. Ik neem dat gerust aan, maar alles wat u heeft gezegd in verband met gevaarlijke evoluties is mischien juist. Die gevaarlijke evoluties

zijn er alleen maar omdat wij van Brussel een derde gewest hebben gemaakt. Ik heb in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad het debat meegeemaakt over het akkoord omtrent een gesprek of niet tussen de heer Picqué en de heer Van den Brande. Alle Franstaligen vonden dat dit onmogelijk was. Zij beschouwen hun gewest als la region apart entière. De fractieleider van de PS sprak over le fou Van den Brande, over le fantasma de la parité en dergelijke meer.

Wanneer u zegt dat u bevreesd bent voor de evolutie dan hebt u gelijk maar ik herhaal dat wij ze in gang hebben gezet door van Brussel een autonoom gewest te maken. **(Aplaus bij het VB)**

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de heer Van Grembergen en de andere sprekers omdat ze deze problematiek naar voren hebben geschoven.

Vooreerst wil ik enkele woorden zeggen over de uitbouw en de bevordering van de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel, die een duidelijke aangelegenheid is tussen de federale regering en de Brusselse hoofdstedelijke **gewestregering**. Hierover wordt beraadslaagd door een samenwerkingscommissie die paritair is samengesteld uit vertegenwoordigers van beide overheden en kunnen de werken die in dit kader worden uitgevoerd geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd door de staatsbegroting.

Mijnheer Van Grembergen, ik meen derhalve niet dat de Vlaamse regering bij dit overleg diende te worden betrokken. De verantwoordelijkheid berust hier bij de federale regering. Daartegenover staat terecht dat de diplomatie van de dode hand wel een aangelegenheid is die alle regio's aanbelangt. Artikel 63 van de bijzondere financieringswet van 16 januari 1989 luidt, ik citeer : Een bijzonder krediet wordt ingeschreven op de begroting van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt

Van den Brande

voor de gemeenten op het grondgebied waarvan zich eigendommen bevinden die zijn vrijgesteld van de onroerende voorheffing. Dat krediet dekt gedeeltelijk de niet-inning van de gemeentelijke opcentiemen op deze voorheffing. De verdeling van dat krediet wordt bepaald bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, na overleg met de betrokken Executieven. Het krediet dat overeenstemt met dat van de gemeente van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wordt aan het Gewest overgedragen. Einde citaat.

Deze aangelegenheid werd op 15 december 1992 besproken door het Overlegcomité Regering-Executieven waarbij werd afgesproken een overleg te organiseren met de gewestexecutieven om de mogelijkheid te onderzoeken een structurele band vast te stellen tussen het krediet dode hand en de bijkomende niet-geïnde onroerende voorheffing.

Voordien was het probleem reeds aangekaart in de interministeriële conferentie Binnenlandse Zaken. In uitvoering van de beslissing van het Overlegcomité op 15 december 1992 is er op 19 mei jongstleden overleg geweest tussen vertegenwoordigers van de federale regering en vertegenwoordigers van de gewesten. Op deze vergadering werd een akkoord bereikt om het dekkingspercentage van de vergoeding voor verloren ontvangsten dat de jongste jaren trouwens merkkelijk was gedaald, vanaf 1994 vast te leggen op 72 percent. Dit stemt overeen met het dekkingspercentage dat gold bij de goedkeuring van de bijzondere financieringswet. In absolute cijfers betekent dit dat het krediet dat hiervoor op de federale begroting wordt ingeschreven, alles inbegrepen, vanaf volgend jaar stijgt met ongeveer 600 miljoen frank. Ongeveer 65 percent van dit krediet komt op basis van objectieve criteria ten goede aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest. Derhalve is er een structurele oplossing voor de reeds jaren aanslepende problematiek van de dode hand die tevens rekening houdt met de indexerings van de kadastrale inkomens, die de ei-

gdommen van de gewesten en de gemeenschappen uitsluit, en die uitgaat van opcentiemen die gelden op 1 januari 1993. De problematiek van de dode hand werd zowel binnen de interministeriële conferentie als binnen het Overlegcomité in de juiste context besproken.

Op uw vraag om te komen tot bijkomende permanente overlegstructuren kan ik negatief antwoorden. Ik meen niet dat dit nodig is. De structuren daartoe bestaan. En op het vlak van de wegeniswerken en de infrastructuur én op het vlak van de regeling dode hand zijn de juiste procedures gevolgd.

Ik sluit mij aan bij de bedenkingen die door de heren Van Grembergen, Van Rompuy en ook gedeeltelijk door de heer Van Hauthem werden gemaakt. Wanneer wij in een federaal land behoorlijk willen functioneren, dan moet er overleg zijn en kunnen een aantal beslissingen niet eenzijdig worden getroffen.

Ik spreek mij hier niet uit over de heer Picqué. Ik stel enkel twee dingen vast. Hij is van een kale reis teruggekomen. Het is bijna datgene waarop men van rechtswege recht heeft aanmelden als een eis en nadien verklaren dat deze werd ingewilligd.

Na het overleg zijn inderdaad de juiste beslissingen genomen. Indien een dergelijke tactiek herhaaldelijk zou worden gevolgd, zou de heer Picqué de normale, federale loyaliteit schenden.

Er wordt beweerd dat Brussel tegen Vlaanderen wordt opgezet en omgekeerd. Er zijn geen twee soorten Vlamingen, er zijn alleen Vlamingen in Brussel en in Vlaanderen. Bij herhaling werd hier de zorg om de band tussen hen beiden geuit. Welnu, de Vlamingen vormen één onverbrekelijke gemeenschap, het Brussels Gewest zal tussen hen geen wig kunnen drijven. Dit blijkt niet alleen uit de intenties, maar ook uit de daden. *(Applaus)*

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ik apprecieer het

antwoord van de minister-president. De financiële problematiek van de grootsteden, onder meer van Brussel, zal in de toekomst ongetwijfeld nog aan bod komen. De gewaarborgde aanwezigheid van de Vlamingen in de Hoofdstedelijke Raad kan hieraan worden gekoppeld.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer E. Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, de heer Van Hauthem stelt dat de Brusselse structuren na de laatste staats hervorming nooit meer vragende partij zullen zijn. Uit de discussie blijkt dat een goede verstandhouding met Vlaanderen ook in de toekomst nog noodzakelijk zal zijn.

Een wijziging van de financieringswet moet bijvoorbeeld in het nationale parlement door de Vlamingen worden goedgekeurd. Dit geldt ook voor de Franse Gemeenschapsraad. De huidige toestand is voor de Vlamingen niet onomkeerbaar. De minimum vertegenwoordiging in de Hoofdstedelijke Raad werd niet gerealiseerd, maar in de toekomst zullen wij nog de gelegenheid krijgen om onze positie in Brussel te versterken.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, ook ik dank de minister-president voor zijn antwoord.

Mijnheer Van Rompuy, indien het Brusselse Gewest een andere structuur had, zouden deze problemen vandaag niet rijzen.

De heer H. Schiltz : De onmacht van de federale regering is gedurende de voorbije tien jaar voldoende gebleken. Zij heeft tien jaar lang het beheer over Brussel waargenomen en toen bewezen volkomen machteloos te zijn telkens er een discussie ontstond tussen Vlamingen en Franstaligen.

De heer J. Van Hauthem : Mijnheer Schiltz, wij gaan van de ene slechte ervaring naar de andere. In het verleden was er ook een pariteit, maar

Van Hauthem

toen hadden wij de meerderheid in het parlement. Wat de Vlamingen daarmee hebben gedaan, is natuurlijk een ander probleem.

Mijnheer de voorzitter, de heer Rompuy heeft reeds gesteld dat er voor de Vlamingen geen minimum vertegenwoordiging is in de Hoofdstedelijke Raad. Er zijn elf leden en ik vrees dat dit aantal in de toekomst nog zal verminderen. In dat geval wordt het voor de Vlamingen onmogelijk, hun controlerende functie nog naar behoren uit te oefenen.

Met redenen omklede motie

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, in akkoord met de andere meerderheidspartijen heeft onze fractie beslist een motie in te dienen.

De voorzitter : Door de heer Van Grembergen werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd. Ze moet uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De Raad zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer P. Van Grembergen tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het invoeren van een energietaks op het privé-energieverbruik ter compensatie van de concurrentie- en tewerkstellingsbevorderende maatregelen door de federale regering

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Grembergen tot de heer Van den Brande,

minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over het invoeren van een energietaks op het privé-energieverbruik ter compensatie van de concurrentie- en tewerkstellingsbevorderende maatregelen door de federale regering.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de redenering als zou een federale regering beslissingen kunnen nemen in verband met tewerkstelling en taxatie lijkt mij correct.

Het is enkel jammer dat er nu een energietaks wordt opgelegd die trekking heeft op het milieu- en tewerkstellingsbeleid. Zowel milieu- als tewerkstellingsbeleid zijn bevoegdheidsdomeinen van de federale én de Vlaamse regering. Er is hier dan ook op zijn minst sprake van een dubbele verantwoordelijkheid. In een goed gestructureerd federaal land kan een federale regering, op terreinen die slechts voor een deel tot haar bevoegdheid behoren, niet zomaar eenzijdig beslissingen nemen die het gevolg zijn van politieke akkoorden op het federale niveau en die u net als wij via de krant heeft vernomen.

Ik heb geen probleem met het feit dat de federale regering in tijden van economische recessie met een stijgende werkloosheid, een politiek tracht te voeren die de tewerkstelling moet bevorderen en dat zij daarvoor een soort Maribel-operatie doorvoert. Nogmaals, ik heb daar geen probleem mee. Ze gebruikt echter een energietaks, die in principe moet dienen om het energieverbruik te verminderen. Als dat de bedoeling zou zijn, is het een milieumaatregel. Het is echter de bedoeling geld binnen te krijgen om dit te kunnen spenderen aan tewerkstelling.

Mijnheer de minister-president, kan u aan de federale regering laten weten dat het de wil is van het Vlaamse parlement en uw regering dat voor

terreinen die onbetwistbaar gemengde verantwoordelijkheid dragen een systeem moet worden opgebouwd van correcte afspraken. Op die manier hoeft u op een mooie morgen niet voor een verrassing te staan.

De Volksunie hecht veel belang aan de uitvoering van de **Sint-Michielsakkoorden** en aan de opbouw van democratische structuren. De verschillende democratische structuren kunnen slechts degelijk functioneren op voorwaarde dat men goede afspraken maakt.

Mijnheer de minister-president, welke houding neemt u aan tegenover de invoering van een energietaks door de federale regering ? Heeft u in dit verband reeds beslissingen genomen ? Hoe zal het overleg tussen de federale en de Vlaamse regering inzake deze heffing, in de toekomst verlopen ?

Het is van groot belang dat men zowel op het vlak van de tewerkstelling als van het milieubeleid beslissingen neemt. Men moet deze beslissingen echter op federalistische wijze nemen.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ik sluit mij aan bij de bemerkings van collega Van Grembergen.

Ik wil drie elementen nader toelichten.

Ten eerste, de heffing die men energietaks pleegt te noemen, beantwoordt op geen enkele manier aan de criteria van een milieuheffing. De door de federale regering voorgestelde energietaks is niet compatibel met de richtlijnen van de Europese gemeenschap over regulerende heffingen. Dit debat moet echter op federaal niveau gevoerd worden, Agalev heeft de eerste minister hierover trouwens reeds geïnterpelleerd.

Ten tweede, indien deze heffing een energietaks in de echte zin van het woord is, komt de Vlaamse regering in een moeilijke positie terecht. Het

Geysels

heffen van accijnzen behoort immers tot de federale bevoegdheden. De wet van 8 augustus 1988 bepaalt dat de prijzenpolitiek op het vlak van energie, een federale bevoegdheid is. Dezelfde wet bepaalt echter ook dat de problematiek rond rationeel energiever- en gebruik (REV en REG) tot de bevoegdheid van de gewesten behoort.

De invoering van een energieheffing heeft als doel de energiepatronen van consumptie en verbruik te verminderen. Op die manier belanden we opnieuw bij een rationeel energiever- en gebruik.

Deze energietaks heeft niets te maken met de oorspronkelijke bedoeling van een energieheffing. In de mate dat deze heffing regulerend werkt, moeten de gewesten in deze discussie betrokken worden.

Mijnheer de minister-president, ik wil drie vragen stellen.

Ten eerste, in de veronderstelling dat de retoriek van de federale overheid correct is, had u in deze besluitvorming betrokken moeten worden. Heeft de federale regering dit gedaan? Indien dit niet het geval is, welke zijn uw plannen?

Ten tweede, op welke manier zal de Vlaamse regering inspelen op de mogelijke invoering van een Europese energietaks? Het staat buiten kijf dat een gedeelte van de opbrengst van een energietaks moet gebruikt worden voor het milieu en/of de energie.

In Het Volk van 27 mei 1993 lees ik dat u aan een Vlaamse energietaks denkt. Ik vestig er nogmaals uw aandacht op dat een energieheffing een federale bevoegdheid is. U kan zich bovendien beter niet laten inspireren door het federale gedrocht van een energietaks.

Ten derde vraag ik u recht te zetten dat de eventuele energietaks zou worden aangewend voor de financiering van het bejaardenbeleid.

Minister-president L. Van den Brande (op de tribune): Mijnheer de voorzitter, collega's, wat de formele

kant van de vraag van de heer Van Grembergen betreft denk ik niet dat er inzake de energietaks een formele bevoegdheidsoverschrijding is. Ik zeg niet dat dit uw stelling is. Ik denk dat wij, samen met collega Geysels, op dezelfde lijn zitten.

Deze heffing valt niet onder een van de categorieën van belastingen die de financieringswet van 16 januari 1989 als gewestelijk omschrijft. Ik denk dat er inzake het formele gedeelte overeenstemming bestaat. De wet sluit inderdaad niet uit dat de federale overheid een grondslag vestigt voor een nieuwsoortige belastingheffing met specifieke aanslagvoeten en vrijstellingen. Bovendien somt de wet van 8 augustus 1988 de bevoegdheid voor het rationeel energiegebruik uitdrukkelijk als een gewestelijke bevoegdheid op.

Mijnheer Van Grembergen, u hebt terecht gezegd dat het energiegebruik gevolgen heeft voor het leefmilieu, het economisch beleid, de werkgelegenheid en alles wat daarmee samenhangt. Dit zijn materies waarvoor de gewesten, exclusief of samen, bevoegdheid dragen of een aanzienlijke bevoegdheid hebben.

Ik geef u een voorbeeld. Inzake tewerkstelling en arbeid zijn er een aantal dingen die samenhangen. De huidige werkgelegenheidsconferenties tonen trouwens aan dat er nog een aantal dingen moeten worden gerealiseerd en dat er een kruisbestuiving moet zijn.

Het is dus duidelijk dat de invoering van een energietaks door de federale regering wellicht geen formele inbreuk is op de wettelijke bepalingen als heffing, maar het raakt vanzelfsprekend de inhoudelijke bevoegdheden die op verschillende vlakken de onze zijn.

Zowel de federale regering als de Gewesten hebben rekening gehouden met de problemen die daaruit konden voortvloeien. Tussen de federale regering en de gewesten werd op 18 december 1991 een samenwerkingsakkoord ondertekend met betrekking tot de coördinatie van de activiteiten in verband met energie. Dit is

op 26 februari 1992 in het Belgisch Staatsblad verschenen. In toepassing van artikel 1 van dit samenwerkingsakkoord werd de overleggroep Enover opgericht.

Deze groep is onder meer belast en ik citeer: met het stimuleren van ieder voorstel dat strikt tot de uitwerking van een interne coherentie van het energiebeleid van de verscheidene bevoegde overheden behoort, rekening gehouden in het bijzonder met de noodzakelijkheid om voor de uitwerking ervan gebruik te maken van de instrumenten die voortvloeien uit de diverse regionale en nationale aangelegenheden benevens de specifieke energie-aangelegenheden zoals huisvesting, stedenbouw, fiscaliteit, bescherming van het leefmilieu, verkeer, handelspraktijken, technische normalisatie, energietarifiering, overheidsopdrachten en economieorganisatie. Einde citaat.

Dit was eigenlijk uw uitgangspunt. Los van de inhoudelijke bevoegdheid hangt dit vanzelfsprekend samen met zaken die heel breed vertakt liggen.

Meer in het bijzonder over het probleem van de CO₂-reductie wordt in het kader van en over sedert het najaar 1992 op mijn aandringen intens overleg gepleegd. Het is trouwens mijn overtuiging dat wanneer een specifiek instrument bestaat, ervan ook gebruik moet worden gemaakt. Het is vanzelfsprekend dat ik ten aanzien van de federale regering een standpunt zal innemen over het principe en de modaliteiten van een mogelijke energieheffing, waaruit blijkt dat wij wensen overleg te plegen teneinde de implicaties en de gevolgen van deze heffing op het vlak van leefmilieu, economie, werkgelegenheid en energie mee in overweging te nemen. Dit betekent dat wanneer de krachtlijnen meer concreet worden uitgetekend wij uitdrukkelijk — en precies omwille van de raakpunten met onze bevoegdheden — over het principe zelf en de modaliteiten onze opinie willen geven. Mijns inziens is dit de meest aangewezen weg om, inzake de voorgestelde heffing, rekening te houden met de bevoegdheden die tot de verschillende niveaus behoren. Bovendien is het een voorbeeld

Van den Brande

van een goede en ook normale samspraak die moet tot stand komen tussen de federale en de Vlaamse regering.

Ten slotte, met betrekking tot de opmerking van collega Geysels, geef ik de algemene gedachte weer die onder meer achter dit probleem schuilgaat.

Wanneer op dit ogenblik sprake is van parafiscaliteit, van een aantal kostenfactoren die op de ondernemingen — en ook op onze Vlaamse bedrijven — rusten, moeten wij nadenken over omschakelingen met de bedoeling preventief via dergelijke heffingen of prijszettingen een bepaald doel te bereiken.

Eigenlijk werd te kort samengevat wat ik in een vrije tribune een tiental dagen geleden heb geschreven. Inderdaad in een veel ruimer verband heb ik enkele zaken op een rijtje gezet, met name de nieuwe verhouding tussen de mensen en de vrijheid, die een sluitstuk is van de emancipatie die wij zelf hebben gewild. Dikwijls wordt vrijheid zeer individualistisch gezien. Ik heb respect voor ieders mening. Voor mij is vrijheid het sluitstuk van de emancipatie die tot stand is gekomen door democratisering van het onderwijs, democratisering van de cultuur, door de nieuwe manier van vrijetijdsbesteding die haar intrede heeft gedaan, en ook ingevolge een aantal economische maatregelen die werden genomen waardoor voor iedereen de koopkracht is gestegen. Dus vrijheid is voor mij een buitengewoon positieve evolutie in de mate dat zij aan verantwoordelijkheid is gekoppeld. Ik wil dit punt nu niet verder uitdiepen. Het is meer bepaald deze context en het bijbrengen van een energiebewustzijn, een milieubewustzijn en andere waarden, die wij ook in de regelgeving moeten weergeven.

Het zou mooi zijn dat een aantal kosten die nu op de ondernemingen drukken kunnen worden omgeturnd, met de doelstelling op die manier het energiegebruik rationeler te maken, het milieu beter te beschermen en aldus een nieuwe kostenstructuur tot stand te kunnen brengen die ook op

economisch vlak een gunstig effect zou hebben.

Mijnheer de voorzitter, collega's, ik meen mijn standpunt ter zake duidelijk te hebben uiteengezet.

Zowel over het principe als over de modaliteiten moeten wij het woord voeren, aangezien deze materie tot onze bevoegdheid behoort.

Mijnheer Geysels, ook op het tweede punt verstrekke ik een duidelijk antwoord.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister-president voor zijn antwoord.

Ik verzoek de minister-president verder ons te informeren aangaande de afspraken met de federale regering.

Vervolgens wens ik de aandacht van de minister-president te vestigen op het feit dat ter zake gezamenlijk moet worden geconfereerd, aangezien het probleem ook behoort tot het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Mijnheer de voorzitter, ik wou nog twee korte vragen stellen.

Mijnheer de minister-president, heeft het overleg ter zake te maken met de Belgische gevolgen van de Europese energietaks of ook met de concretisering van wat de federale regering op stapel heeft staan ?

Vervolgens lichtte u in het tweede deel van uw antwoord de filosofie van de energieheffing en de gevolgen ervan en het samenspel met de sociale zekerheid en de parafiscaliteit toe. Denkt u aan een eigen regionale energieheffing zoals in bepaalde kranten — en ik heb het niet over de Vrije tribune — werd naar voren gebracht ? Uit uw antwoord meende ik te kunnen afleiden dat hiervan geen sprake was en dat het enkel ging om de implementatie van wat op Europees of federaal vlak op ons afkomt ?

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Geysels, u heeft de kranten goed gelezen.

Mijnheer Van Grembergen, uiteraard zullen wij u allen informeren aangaande de bekomen resultaten.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van mevrouw V. Dua tot de heer N. De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over een mogelijke afbouwstrategie voor de fosfaatindustrie.

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van mevrouw Dua tot de heer De Batselier, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting, over een mogelijke afbouwstrategie voor de fosfaatindustrie.

Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw V. Dua (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, enkele maanden geleden maakte de minister kennis met de problematiek van de fosfaatindustrie, naar aanleiding van het dossier Prayon-Rupel.

Dit onderwerp is echter nog steeds actueel. In Vlaanderen bevinden zich momenteel drie bedrijven die fosforzuur produceren, namelijk Rhône-Poulenc, BASF en Tessenderlo-Chemie. Zoals u wellicht weet, zijn het alle chemiereuzen en multinationals.

De milieuproblemen verbonden aan deze industrietak hebben in de eerste plaats te maken met het productieproces. Bij de ontsluiting van het fosfaaterts komen niet alleen allerlei onzuiverheden vrij, maar blijft er tevens een enorme hoeveelheid restprodukt over.

Slechts 20 percent van de oorspronkelijk grondstof wordt gebruikt terwijl 80 percent in het milieu terecht-

Dua

komt onder de vorm van afval. Dat betekent dat voor elke geproduceerde ton fosforzuur, vijf ton afval in het milieu worden gestort.

Dit afval wordt ofwel als gipsafval gestort op speciale monostorten dat is het geval voor Rhône-Poulenc en vroeger ook voor Prayon-Rupel ofwel wordt het heel eenvoudig in de Schelde gekieperd, zoals — door BASF werd gedaan. Tessenderlo-Chemie gebruikt een ander productieprocédé waarbij calciumfluorideslib vrijkomt dat eveneens moet worden opgeslagen, terwijl daarnaast enorme hoeveelheden zouten in het oppervlaktewater worden geloosd.

Het gaat hier wel degelijk om **probleemafval** vermits het grote hoeveelheden zware metalen bevat, waaronder cadmium, lood en zink, maar ook radioactieve stoffen, namelijk radium en polonium.

Het probleem van de radioactieve vervuiling door de fosfaatindustrie werd steeds onderschat. Immers, door de enorme hoeveelheid gebruikte ertsen komt er uiteindelijk een vrij belangrijke dosis radioactiviteit in het milieu terecht. De gevolgen van de radioactieve straling op de omwoners door emissie van het gasvormig radon werden bij ons niet onderzocht. Blijkbaar bestond hiervoor geen interesse. Uit rapporten van de Gezondheidsraad en uit internationale onderzoeksgegevens blijkt nochtans dat het wel degelijk gaat om risico-producten en dat het probleem in Vlaanderen zeker en vast wordt onderschat of bewust genegeerd.

Juist deze stralingsbelasting deed alle pogingen om het gips op een nuttige manier te gebruiken, bijvoorbeeld in de woningbouw, op een sissier deed aflopen. Het enige wat men met dit gips kan doen, is storten of lozen, met alle gevolgen vandien : doorsijpeling van verontreinigende stoffen in het bodemwater en vergiftiging van de oppervlaktewaters.

De fosfaatindustrie draagt in ieder geval verantwoordelijkheid voor de grootste industriële afvalstroom in

Vlaanderen. Tot vorig jaar werden jaarlijks 1,6 miljoen ton gipsafval, 100.000 ton calciumfluorideslib en 700.000 ton zouten in het milieu gedumpt. Dat is niet weinig ! Het afvalprobleem is dus dubbel : het is niet alleen gevaarlijk afval, het creëert ook een ruimtelijk probleem. Voor het grootste deel van deze produkten moet immers een stortplaats worden gevonden.

Niet alleen het productieproces zelf zorgt voor grote milieuproblemen, ook bij de concrete toepassing van de afgeleverde produkten gaat het behoorlijk mis. Op één of andere manier komen de fosfaatprodukten allemaal in het milieu terecht : ofwel als kunstmeststof, ofwel als additieven in veevoeders en wasmiddelen. Via de landbouw worden grote hoeveelheden fosfaten in de bodem gebracht. Eerst en vooral zorgen de fosfaatadditieven in veevoeders voor een hoog fosforgehalte in natuurlijke mest : het gaat hier toch om 147 kg per ha per jaar. Daarnaast wordt jaarlijks per ha nog eens 50 tot 70 kg P_2O_5 in de bodem gebracht via de kunstmeststoffen. Zoals u weet, behoort België tot de koplopers inzake gebruik van industriële fosfaatmeststoffen. Vanuit landbouwkundig oogpunt volstaat de hoeveelheid beschikbare organische mest nochtans ruim voor het dekken van de behoefte aan fosfaten, zeker wanneer ecologisch verantwoorde bemestingsnormen zouden worden toegepast.

De meeste bodems hier kennen dan ook een belangrijk fosfaatsurplus. Van de Oostvlaamse zandbodems is 75 percent oververzadigd met fosfaten, waardoor er uitspoeling naar het grondwater optreedt. De fosfaten komen via run-off ook terecht in de oppervlaktewaters, met de gekende eutrofiëringsverschijnselen als gevolg. Over de fosfaathoudende waspoeders kan ik eigenlijk hetzelfde verhaal vertellen. Ook zij zijn verantwoordelijk voor soortgelijke vervuiling.

Dit is echter nog niet alles. Via de eindprodukten van de fosfaatindustrie komen ook zware metalen en licht radio-actieve stoffen in de bodem terecht, waar zij zich opstapelen

en schade kunnen veroorzaken. De Belgische fosfaatindustrie is verantwoordelijk voor een jaarlijkse cadmium-input in het milieu van meer dan honderd ton. Dus vanuit milieuoogpunt kunnen niet alleen het productieproces, maar ook de eindprodukten van de fosfaatindustrie sterk in vraag worden gesteld.

Rond het bedrijf Rhône-Poulenc is het nogal stil geweest. Vanuit de milieubeweging werd echter reeds herhaaldelijk gewezen op de door dit bedrijf veroorzaakte milieuhinder. Naast de fosforafdeling heeft dit bedrijf ook een zwavelzuurproductieketen. Het grootste deel van dit zwavelzuur wordt trouwens gebruikt voor de ontsluiting van het fosfaaterts. Tussen haakjes : deze zwavelproductie gaat gepaard met enorme **SO₂-emissies**. De ganse chemische industrie in Vlaanderen heeft een **SO₂-uitstoot** van iets meer dan 36.000 ton. Het bedrijf Rhône-Poulenc neemt daarvan bijna 15 percent voor haar rekening.

Daarnaast moet dit bedrijf jaarlijks nog ongeveer 700.000 ton fosforgips kwijtraken. Dit wordt gestort op het monostort, verbonden aan het bedrijf. In de Gentse Kanaalzone staat dit algemeen bekend als de gipsberg, een afvalberg met een oppervlakte van 30 ha waar mag worden gestort tot 50 meter boven het maaiveld. Mijnheer de minister, ik raad u aan toch eens boven op die berg te gaan kijken : het zicht is hallucinant. Ondertussen blijkt het bedrijf nog eens 30 ha nieuwe gronden te hebben aangekocht voor uitbreiding van de stortcapaciteiten.

De gevaren van dit gipsstort voor de omgeving zijn bekend. Professor De Breuck heeft onder andere analyses van het stort en de omliggende gronden gemaakt. Daarin werd vastgesteld dat er van een ganse reeks stoffen abnormaal hoge gehalten voorkomen : chloriden, ammonium, sulfaten, calcium, fluoriden enzovoort. Inzake zware metalen is er vooral aanzienlijke cadmium- en loodvervuiling.

Over de vervuiling met arseen en nikkel zijn geen meetgegevens bekend

Dua

voor dit stort. Wanneer we dit vergelijken met de meetgegevens van het stort van Prayon-Rupel, blijkt dat dergelijke storten ook wat deze stoffen betreft problematisch zijn. Wat de vervuiling met radioactieve elementen betreft, is er een uitgebreide bemonstering geweest van het slib in het kanaal Gent-Terneuzen ter hoogte van het gipsstort. Daaruit blijkt dat er een sterk verhoogde radioactiviteit kan worden waargenomen ten gevolge van radium 226 en antimoon 125. Rhône-Poulenc is in de huidige omstandigheden verantwoordelijk voor een onaanvaardbare milieubelasting in een zone die reeds aan een enorme vervuilingdruk blootstaat. De huidige situatie mag dus niet zomaar voort blijven bestaan. De fosfaatindustrie is een typisch voorbeeld van een productiesector die hoegenaamd niet in overeenstemming is met de principes van schoon produceren en duurzame ontwikkeling. Ook de maatschappelijke aanvaardbaarheid van bedrijven als Rhône-Poulenc wordt hoe langer hoe kleiner. Dat is trouwens ook zeer duidelijk gebleken in het dossier Prayon-Rupel.

De hele fosfaatindustrie is dus aan reconversie toe. De sector komt daarvoor zeker in aanmerking, omdat men zich kan afvragen of er sowieso een toekomst is weggelegd voor deze industrietak. Men stelt immers een aantal tendenzen vast waarmee men rekening moet houden.

Ten eerste is het gebruik van fosfaten in waspoeders sterk verminderd onder druk van de milieubeweging. Alles laat veronderstellen dat dit nog voort worden afgebouwd.

Ten tweede dwingt de huidige overbestedingsproblematiek de overheid tot maatregelen. Om tot een landbouw te komen die meer in overeenstemming is met het milieu, zal het gebruik van kunstmeststoffen hoe dan ook moeten worden afgeremd. Dit zou bijvoorbeeld kunnen via een extra kunstmestheffing.

Ten derde stelt men vast dat de fosfaatindustrie zelf meer en meer ver-

schuift naar de landen waar het fosfaaterts voorhanden is, zoals bijvoorbeeld Marokko. Dat is geen oplossing voor het milieuprobleem, enkel een verschuiving, maar het is een economische realiteit waarmee men rekening moet houden. Er is dus een zekere beweging in deze sector. Daarom moeten we ons nu afvragen op welke manier deze verschuiving op een ecologische manier kan worden gestuurd. Men kan natuurlijk doen alsof er niets aan de hand is en alsof er geen milieuproblemen zijn. Rhône-Poulenc is daar eigenlijk een flagrant voorbeeld van. Ik refereer hierbij naar de propagandacampagne die zij hebben gevoerd naar aanleiding van de fosfaatvrije waspoeders. Zij bleven tegen beter weten in beweren dat fosfaathoudende waspoeders milieuvriendelijk zijn. Op dit vlak is het bedrijf dus eerder hardhorig. Men kan ook moedwillig weigeren naar oplossingen te zoeken tot de reactie van de bevolking en de milieubeweging zo groot wordt dat er in een conflictsfeer plotse en onvoldoende voorbereide beslissingen moeten worden genomen. Dit was bijvoorbeeld het gevolg bij Prayon-Rupel, met alle gevolgen vandien voor de tewerkstelling. Volgens ons kan het ook op een andere manier, namelijk door planmatig een reconversie- en afbouwstrategie uit te bouwen in samenwerking met bedrijven en vakbonden. Minister De Batse-lier, in de Gazet van Antwerpen van 17 juni 1992 zei u in het heetst van de strijd rond Prayon-Rupel dat als u een fout had gemaakt in het dossier, die te wijten was aan het feit dat u geen afbouwscenario had voorzien. Nu deze zaak wat geluwd is, is blijkbaar de interesse verdwenen om verdere stappen inzake de fosfaatsector te ondernemen. Ik refereer hier naar de werkgroep Tessenderlo-Chemie, waar herhaaldelijk door de groenen werd gevraagd om de hele fosfaatindustrie ter discussie te stellen. Tot nog toe wou men daar niet op ingaan. Wanneer men het begrip duurzame ontwikkeling hoog in het vaandel wil dragen, wat telkens weer blijkt uit de beleidsnota's en andere documenten van de Vlaamse regering, moet dit ook duidelijk tot uiting komen in het gevoerde economische beleid. Wanneer een bepaalde industrietak met

haar activiteiten de draagkracht van het milieu op flagrante wijze overschrijdt, aldus de toekomst van onze kinderen hypothekerend, dan moet er worden ingegrepen.

Dit betekent voor ons dat deze bedrijven ofwel moeten overschakelen naar milieuvriendelijke technieken en technologieën, ofwel, indien er geen alternatief is, naar andere productie-activiteiten. Wat de fosfaatindustrie betreft, werd reeds vroeger door DSM in Nederland onderzoek naar een schoon fosforzuurprocédé verricht. Dit project is echter stilgelegd en het lijkt weinig waarschijnlijk dat men daarin in de nabije toekomst vrijwillig zal investeren.

Er moet dus een andere strategie worden uitgewerkt. Vooral in de fosfaatindustrie lijkt een goed geplande ecologische reconversiepolitiek haalbaar. Een dergelijk beleid zou, volgens ons, volgende elementen moeten bevatten.

Ten eerste, moet de globale afbouw van de fosfaatproductie, die er sowieso komt, worden gekaderd in het meststoffenbeleid en in een beleid dat het gebruik van fosfaatwasmiddelen ontmoedigt. Gebeurt dit planmatig en worden de bedrijven erbij betrokken, dan kunnen de eventuele nadelige gevolgen voor de werkgelegenheid via een heroriëntering van de investeringsstromen worden opgevangen.

Ten tweede, wat de overblijvende productie betreft moeten strikte eisen inzake de omschakeling naar schone produktietechnieken binnen een vooraf vastgestelde termijn worden geformuleerd. Het gaat dus niet om vrijblijvende afspraken. Dit kan enkel gebeuren door een herziening van de lopende exploitatievergunningen waarin de reconversie tegen een bepaalde datum verplicht wordt gemaakt. Op die manier zal deze bedrijfssector ook ertoe worden genoopt in het onderzoek dat reeds vroeger werd opgestart, te investeren omdat hij door de exploitatievergunning gebonden is aan een stringente termijn.

Ten derde, indien dit aanzienlijke in-

Dua

vesteringen vraagt, kan de ecologische reconversie door de overheid worden ondersteund, wat aansluit bij onze eis tot een ecologisering van de investeringspolitiek die op die manier een regulerend effect krijgt en dus niet langer een louter financiële doelstelling heeft.

Graag vernam ik van de minister of de Vlaamse regering inderdaad haar beleid in die richting heroriënteert.

Daarnaast blijft er natuurlijk nog het probleem van de gipsstorten, waarvoor nog altijd geen oplossing werd gevonden. In dit verband vestig ik vooral de aandacht op het bedrijf Rhone-Poulenc, dat zelf reeds begonnen is met een afbouwpolitiek. Zo stellen wij momenteel een **geleidelijk** ke personeelsafvloei vast. Ik vrees dat het gevaar bestaat dat dit bedrijf op een bepaald moment met de noorderzon zal zijn verdwenen, terwijl de gemeenschap met een zware ecologische erfenis blijft zitten.

Het is dan ook ten zeerste belangrijk dat verder in het onderzoek naar de saneringsmogelijkheden van gipsstorten wordt geïnvesteerd en vooral dat het bedrijf zelf voor de sanering wordt verantwoordelijk gesteld.

Mijnheer de minister, u bent zich, hoop ik, bewust van de enorme milieuproblemen verbonden aan de fosfaatproductie. Het komt er nu op aan om de gemakkelijke slogan van duurzame ontwikkeling in deze sector effectief hard te maken. De fosfaatindustrie is het voorbeeld bij uitstek om er een ecologische reconversiepolitiek op toe te passen. Ik hoop uit uw antwoord te kunnen concluderen dat er inderdaad in die richting stappen in de nabije toekomst worden gedaan,

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier (op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, zoals mevrouw Dua heeft opgemerkt, is onderhavige problematiek veroorzaakt door de fosfaatindustrie, mij inderdaad niet onbekend. Reeds van bij mijn aantreden

als minister van Leefmilieu werd mij het dossier Prayon-Rupel op mijn tafel gegooid. Ik heb toen geprobeerd een zowel op het vlak van de ecologie als op dat van de economie een realistisch reconversiedossier naar voren te brengen. Dat scenario hield in dat het bedrijf binnen de marges van het afvalstoffenplan in feite nog gedurende een aantal jaren kon produceren mits het afval werd vermindert, inzonderheid het gips.

Ik heb aan Prayon-Rupel een omgevingsscenario opgelegd en het bedrijf de middelen voor het noodzakelijke wetenschappelijk onderzoek gegeven. Dit is mislukt, omdat het bedrijf geen enkele van de door ons aangeduide sites heeft willen aanvaarden en dus voor een wel erg radicaal afbouwscenario heeft gekozen : de sluiting.

Mevrouw Dua, uw vraag naar een afbouwstrategie heeft enkel nog betrekking op Rhône-Poulenc, want de andere fosfaatbedrijven zijn door het gevoerde milieubeleid en door de economische conjunctuur verdwenen. Bedrijven willen de milieureglementering wel eens inroepen, maar het zijn vaak de tendensen op de internationale afzetmarkten die hen tot het inkrimpen van hun activiteiten verplichten.

Met de sluiting van Prayon-Rupel verminderde de produktie van fosfaten voor meststoffen met 140.000 ton. Op 1 januari 1993 verdween met de sluiting van BASF nog eens 80.000 ton. Alleen de 140.000 ton van Rhône-Poulenc blijven over.

De fosfaten die bij Tessenderlo-Chemie worden geproduceerd, zijn niet bestemd voor meststoffen maar voor de voedingsindustrie. Bij dit procédé wordt geen gipsafval geproduceerd maar wel zout. Op dit ogenblik onderzoeken we samen met het bedrijf welke gevolgen het storten van zout in het Antwerpse voor het zoutgehalte in het ecosysteem zou hebben en welke saneringsmaatregelen zich eventueel opdringen.

Door de sluiting van Prayon-Rupel en van BASF blijft er van de oorspronkelijke fosfaatproductie van

360.000 ton nu nog slechts 140.000 ton over.

Over welke theoretische mogelijkheden beschikt het Gewest om aan een bepaald bedrijf of sector, in casu de enig overblijvende fosfaatproducent, Rhône-Poulenc, een afbouwstrategie op te leggen of via overleg tot een strategie te komen ?

Ten eerste, kan via het **milieuvergunning**sdecreet, waaraan door Vlarem I en Vlarem II uitvoering werd gegeven, slechts op het niveau van de individuele bedrijven naar aanleiding van een vergunningsaanvraag worden ingegrepen. Het decreet kan dus geen hefboom zijn voor de sluiting van een bepaalde sector. De toekenningsvoorwaarden voor een vergunning kunnen wel worden geactualiseerd, maar een vergunning kan niet zo maar in de loop van de termijn waarvoor ze werd toegekend, worden ingetrokken.

In toepassing van artikel 47 van Vlarem I kan een vergunning worden ingetrokken wanneer de vergunningsvoorwaarden niet worden nageleefd. Op dit ogenblik hebben wij aan Rhône-Poulenc gevraagd om zelf de nodige controles uit te voeren.

Bij de inspecties van 5 februari 1990, 25 november 1991, 13 maart 1992 kwamen afwijkingen van de lozingsnormen aan het licht. In de verslagen van de jongste inspecties, deze van 10 december 1992 en van 18 augustus 1992, worden geen afwijkingen meer gemeld.

Via dit vergunningsbeleid kan dus moeilijk een effectieve **afbouwstrategie** worden uitgewerkt.

Ten tweede, artikel 8 van het **afvalstoffendecreet** machtigt de Vlaamse regering onder andere tot het uitvaardigen van een produktieverbod voor bepaalde produkten die ofwel bij hun produktie afvalstoffen doen ontstaan die niet op een aanvaardbare wijze kunnen worden verwijderd ofwel in hun afvalstadium niet op een aanvaardbare wijze kunnen verwijderd worden.

Deze bepaling laat dus enerzijds een sectoriële aanpak toe. Anderzijds

De Batselier

kan in deze bepaling eveneens een grond gevonden worden om een bepaalde vergunning te weigeren, namelijk wanneer de aflevering zou resulteren in de productie van eindprodukten die in het afvalstadium ernstige problemen voor het milieu opleveren.

Een dergelijke individuele benadering stuit evenwel al een aantal jaren op argumenten van concurrentievervalsing enerzijds en anderzijds op de vraag die ook bij de staatsvorming is gesteld, namelijk of de **produkt**politiek de bevoegdheid van de gewesten of van het federale niveau behoort. Tot voor de afsluiting van het Sint-Michielsakkoord geraakten het federaal niveau en de gewesten het hierover niet eens. Dit akkoord heeft duidelijk gemaakt dat produktpolitiek een federale bevoegdheid is.

De interpellant heeft het terecht ook gehad over de milieuproblemen ontstaan door het gebruik van fosfaatprodukten. Dit aspect sluit helemaal aan bij de produktnormering, wat dus tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort. Dit betekent concreet dat ik aan **Rhône-Poulenc** geen vergunning kan weigeren zelfs als de door haar geproduceerde kunstmeststoffen in hun gebruiksstadium het grondwater aantasten. Dat is mijn bevoegdheid niet.

Over het ontwerpdecreet over de milieubeleidsvereenkomsten heeft de commissie-Boeken een voorontwerp ingediend. De verbeterde versie is voorgelegd aan de MINA-raad en aan de SERV en is nu voor advies bij de Raad van State. Als dit ontwerp door de Raad wordt goedgekeurd, kan het in de toekomst worden aangewend om met de sector onderhandelingen aan te vatten over een afbouwstrategie.

Binnen het kader van zijn economische bevoegdheden beschikt het gewest uiteraard ook over mogelijkheden om bij te dragen tot de reconversie van bepaalde industrietakken, al behoort dit niet tot mijn bevoegdheidsdomein.

Voor de afvalstroom fosforgips be-

paalt het afvalstoffenplan goedgekeurd op 20 februari 1991 :

a) Vanuit een globale benadering van de input en de output van mineralen zal ernaar gestreefd worden maximaal dierlijke mest te benutten op de bodem en het kunstmestgebruik te reduceren. Einde citaat. Ik ben momenteel met het mestactieplan bezig, wat nogal wat stof zal doen opwaaien. Ingevolge dit plan zal kunstmeststof onder de totale bemestingsnorm vallen. Dit zal het gebruik van dierlijk mest bevorderen.

b) Voor de bulkafvalstof fosforgips zal het storten beperkt worden tot 70 procent tegen december 1995. Einde citaat. Deze bepaling impliceert dat Rhône-Poulenc tegen einde 1995 ofwel de afvalproductie moet reduceren ofwel voor minstens 30 procent ervan een alternatieve oplossing moet hebben gevonden. Eigenlijk krijgt Rhône-Poulenc zich voorwaarden opgelegd zoals Prayon-Rupel een tijd geleden.

In het kader van het LIFE-programma van de Europese Gemeenschap heeft Rhône-Poulenc het Sweet-project ingediend. Dit is een testproject inzake de recyclage van afvalgips. Op laboschaal is dit project een groot succes. De vraag is nu of dit project als het op grotere schaal wordt toegepast, ook een succes zal zijn. OVAM heeft de opdracht gekregen dit project van nabij te volgen.

Wat titel II van Vlare II betreft, bepaalt artikel 13, paragraaf 2, onder meer het volgende : de exploitant dient de passende maatregelen te nemen voor :

ten eerste, de maximale preventie of de vermindering van de productie en de schadelijkheid van afvalstoffen, inzonderheid door :

a) de ontwikkeling en aanwending van schone technologieën die een zuiniger gebruik maken van de natuurlijke hulpbronnen, — of anders gezegd de toepassing van de het principe van de Best Available Technology ;

b) het vervaardigen van produkten die zodanig zijn ontworpen dat fabri-

cage, gebruik en definitieve verwijdering niet of zo weinig mogelijk bijdragen tot een toename van de hoeveelheid en de mate van schadelijkheid van de afvalstoffen en tot het gevaar van verontreiniging ;

ten tweede, de maximale nuttige toepassing van de afvalstoffen hetzij door hergebruik, recycling, **terugwinning** dan wel andere handelingen gericht op het verkrijgen van secundaire grondstoffen hetzij door het gebruik van afvalstoffen als energiebron. Einde citaat.

Artikel 7 van titel II van Vlare II legt een algemeen voorkomingsbeginsel op opdat de best beschikbare **technologieën** zonder overmatige kosten kunnen worden gebruikt.

Wat de afbouw van het huidige productieproces betreft, moet ik erop wijzen dat de exploitant, die de opgelegde exploitatievoorwaarden blijft respecteren, ook blijft beschikken over de vereiste vergunningen tot het ogenblik dat die vergunning vervalt, namelijk in 2003. Het bedrijf heeft dus rechtszekerheid tot 2003 indien het de milieuvergunning eerbiedigt. Wenst de exploitant een vernieuwing van zijn vergunning, moet hij rekening houden met de bepalingen van het afvalstoffenplan in verband met de reductie van het afval. Tegen einde 1995 moet het afval dus met tenminste 30 procent worden verminderd.

Als de vergunning dus nog tot 2003 verleend wordt en de exploitant dus nog een tiental jaren recht op exploitatie heeft, zal dit bedrijf in aanmerking kunnen komen voor een overeenkomst met de sector waar **reconversie** noodzakelijk is.

Ik ben het ermee eens dat deze sector ook op economisch vlak geen grote toekomst meer heeft. Vaak zal men het milieu aangrijpen als argument voor het verdwijnen van deze bedrijven. De sector moet saneren om economische redenen, en niet uitsluitend omwille van het milieu.

De interpellant heeft gelijk want overtredingen zijn niet te aanvaarden. Ik moet er echter wel op wijzen

De Batselier

dat er de jongste zes maanden geen overtredingen meer werden vastgesteld door de milieudiensten.

Wat de radioactieve straling betreft, weet de interpellant dat mijn diensten noch ikzelf bevoegd zijn voor de metingen en het beleid, wat tot de nationale bevoegdheid behoort.

In de vergunning van de **gipsberg** werd met het oog op de sanering een hydrogeologisch onderzoek opgelegd. De hydrogeologische sanering wordt momenteel op gang gebracht, maar uit de resultaten van het onderzoek kunnen we vaststellen dat de fosfaatsector geen grote invloed meer heeft. In Vlaanderen is er overigens nog slechts één bedrijf actief, en ook dit probeert het productieproces te saneren. Wat de radioactiviteit betreft, kan ik ook hier niet antwoorden aangezien ik niet op de hoogte ben.

De uitvoering van het mestactieplan en de ontwikkeling van milieuvriendelijke en fosfaatvrije producten moeten leiden tot een blijvende vermindering van de fosfaatomzet, en dus ook van de fosfaatproductie.

De huidige vergunning loopt nog tien jaar. Wil het bedrijf zijn toekomst en zijn werkgelegenheid verzekeren, zal het in die tijdspanne moeten aantonen dat het kan omschakelen tot een duurzame productie.

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw V. Dua : Mijnheer de Minister, ik heb eerst een technische opmerking. U zegt dat BASF geen fosfaten meer produceert. Volgens mij is BASF inderdaad overgeschakeld op een ander procédé, maar worden er nog wel fosfaten geproduceerd maar gebeurt de ontsluiting nu met salpeterzuur in plaats van met zwavelzuur. Dat lost wel het **gipsprobleem** op, maar de andere problemen, met name de zware metalen en de radioactiviteit blijven bestaan.

Ik ben enigszins ontgoocheld door uw globaal antwoord. Uw antwoord komt erop neer dat u van oordeel

bent dat u niet veel kunt doen en specifiek voor Rhône-Poulenc is dat dan zo tot in 2002. Ik was er altijd van overtuigd dat de minister op elk moment de voorwaarden van een vergunning, afgeleverd volgens **Vla-**rem, kan herzien en wijzigen omwille van milieuredenen. Men zou dus aan Rhône-Poulenc bij komende voorwaarden kunnen opleggen bijvoorbeeld door een stapsgewijze verandering in te voeren en men zou na een evaluatie kunnen beslissen of er al dan niet overtredingen zijn en of er eventueel sancties moeten genomen worden. Ik vind dat u de mogelijkheden van uw instrumentarium sterk minimaliseert. Rhône-Poulenc werkt inderdaad meestal in overeenstemming met de voorwaarden van de exploitatievergunning, die echter volledig op maat van het bedrijf geschreven zijn. Men zal dus het vergunningsinstrument op een andere manier moeten hanteren om het bedrijf te dwingen tot een milieuvriendelijke reconversie of afbouw.

U hebt ook gesproken over milieubeleidsovereenkomsten. Ik heb hieruit begrepen dat u geen rechtstreeks contact of overleg hebt met Rhône-Poulenc, niettegenstaande het één van de grootste producenten van fosfaten is. Ik dring erop aan dat het bedrijf op de ene of de andere wijze duidelijk wordt gemaakt dat er iets moet gebeuren, dat het om een echt probleembedrijf gaat. Daarvan zijn zij nog altijd niet overtuigd. Daarnaast heb ik een kritische bedenking bij de milieubeleidsovereenkomst. Dit instrument kan voor ons alleen worden gebruikt voor zover het niet gaat om een vrijblijvende afspraak tussen het bedrijf en de overheid, gepaard gaande met vage beloften. Ik pleit dus nog altijd voor de exploitatievergunning als zijnde het beste convenant.

Tenslotte heb ik nog een opmerking over uw mestactieplan. Ik heb dit nog niet grondig kunnen onderzoeken, dus ik kan nog niet goed oordelen of het efficiënte maatregelen bevat. Ik heb toch het gevoel dat u ook hier nog verder kunt gaan. Wij mogen niet tevreden zijn met het bijrekenen van de kunstmeststoffen in de uitein-

delijke overschotbalans, wat maar evident is, maar wij moeten een echte strategie uitbouwen om het gebruik van kunstmeststoffen te beperken. Er is genoeg mest in Vlaanderen, iedereen is het daarover eens, dus het is niet nodig nog kunstmeststoffen toe te voegen waardoor er zware metalen en radioactieve elementen in de bodem worden gebracht. U bent zeker bevoegd om vanuit uw departement in dat mestactieplan extra maatregelen in te schrijven voor het verminderen van het gebruik van kunstmeststoffen.

De voorzitter : Minister De Batselier heeft het woord.

Minister N. De Batselier : Mijnheer de voorzitter, mevrouw Dua zegt dat men de vergunning kan wijzigen via artikel 45. Dat artikel laat inderdaad toe de voorwaarden opgelegd in de vergunning te actualiseren. Men mag echter niet bepalen dat het sluiten of het afbouwen van de sector het voorwerp van de actualisering zou zijn. Bepaalde voorwaarden kunnen, om milieuredenen, wel worden verscherpt. Het zou mij echter bij andere instanties in moeilijkheden brengen wanneer ik het voorwerp van de vergunning tijdens de vergunningsperiode zou wijzigen.

Een tweede punt brengt mij bij de milieubeleidsovereenkomsten. Het ontwerp dat naar de Raad van State werd verstuurd, heeft het over bindende overeenkomsten, niet over vrijblijvende. Dit kan immers niet.

Ten derde, wat het mestactieplan betreft, zal u van mij toch moeten aannemen dat dit geen vrijblijvende nota is. Alleen al de tegenkanting van de landbouwsector moet u dit duidelijk maken. Ik kan nog altijd strenger optreden, maar dan moet ik eerst een politieke meerderheid moet krijgen, ook in dit halfroond. Daar kan ik met het huidige voorstel nog niets over zeggen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERK- ZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen deze namiddag om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

- De vergadering wordt gesloten om 12.32 uur.

BIJLAGE

VRAAG OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 21)

Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

Vergadering van maandag 24 mei 1993

Vaste verslaggever : de heer R. Van Rompaey, secretaris van de commissie

— Vraag om uitleg van de heer E. Van Vaerenbergh tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen en aan de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, over de nood aan bedrijfsgrond in Vlaams-Brabant

1. Uiteenzetting van de heer E. Van Vaerenbergh

De Vlaamse regering pleit voor een behoud van het Vlaamse en landelijke karakter van **Vlaams-Brabant** in het kader van het Vlabinvest-huisverwervingsprogramma. Anderzijds pleit de Vlaamse overheid bij monde van haar regionale instellingen voor een verstedelijking van de open ruimte.

Een samenhangende visie op de gewenste ruimtelijke ordening ontbreekt volledig.

Eind vorig jaar werden de vijf Vlaamse Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappijen (GOM's) verzocht een raming te maken van de behoefte aan bedrijfsterreinen tot het jaar 2002. De vijf GOM's becijferden een totale behoefte van 6.094 hectare. Vlaams-Brabant maakt aanspraak op 947 hectare. Van alle arrondissementen bij Halle-Vilvoorde de spits af : voor de komende vijf jaar eist de GOM Vlaams-Brabant meer dan 620 hectare nieuwe industriegronden op voor Halle-Vilvoorde, ruim tien procent van het totale Vlaamse vragenlijstje. Gaarne vernam ik van de geachte ministers een antwoord op de volgende vragen.

1. Is deze behoefte-raming van de GOM Vlaams-Brabant correct ?
2. Is er rekening gehouden met het dubbel verkopen van gronden en met de louter speculatieve transacties ?
3. De optelsom van de GOM Vlaams-Brabant leidt tot een behoefte van ruim 600 hectare tot het jaar 2002 voor Halle-Vilvoorde. Klopt het dat bestaande bouwrijpe privé-terreinen geschrapt werden, goed voor meer dan drie kwart van het aanbod industrieterreinen in Halle-Vilvoorde ? Alsook de kleinere terreinen, van minder dan 5 hectare, die bezet worden door één bedrijf, als onbestaande beschouwd worden ?
4. Is het correct dat de GOM een gewestplanwijziging in Halle-Vilvoorde van 460 hectare voorziet ?
5. Wat is het standpunt van de Vlaamse regering ter zake ?

2. Antwoord van de heer T. Kelchtermans, Vlaamse minister van Openbare Werken, Ruimtelijke Ordening en Binnenlandse Aangelegenheden, mede namens de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen

De minister beaamt de opdracht aan de GOM, teneinde een behoeftenraming te maken omtrent de behoefte aan bedrijfs-terreinen tot het jaar 2002.

Deze behoeftenraming kadert in de voorbereidingsfase van de opmaak van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV).

- 2.1. Is de behoeftenraming van de GOM-Vlaams-Brabant correct ?

De behoeftenraming van de **GOM's** is gesteund op een extrapolatiemethode waarbij de verkopen van het voorbije decennium richtinggevend waren voor de behoefte in het komende decennium. Er werd geopteerd voor een voldoende lange referentieperiode (10 jaar) voor de extrapolatie, omdat hierin zowel een periode van laag- als van hoogconjunctuur is begrepen. Hierdoor worden de pieken afgevlakt en worden toevallige factoren die de vraag naar bedrijfsgrond kunnen beïnvloeden, geneutraliseerd.

Deze methode werd door de vijf **GOM's** in gezamenlijk overleg vastgelegd om een richtsnoer te hebben voor de nood aan bedrijfszones in het komend decennium. Uiteraard kunnen andere benaderingswijzen gevolgd worden en zal bij de verdere invulling en verfijning rekening moeten gehouden worden met een verdere tertiërisering van onze tewerkstelling, met een keuze voor scheiding of verweving van functies, met (ruimtelijke) opties van concentratie of deconcentratie van industriële functies. De gevolgde methode is dus een keuze vanuit de sector om een kwantitatieve behoeftenraming naar voor te brengen.

Op basis van deze methode berekende de GOM Vlaams-Brabant een behoefte aan bedrijfszones in Vlaams-Brabant van

661 ha voor de periode 1992-2002. Deze behoefte is inclusief een ijzeren voorraad, dit is een reserve voor 3 jaar in afwachting dat de realisatie van nieuwe terreinen wordt afgerond. Anderzijds wordt in deze behoefte wel rekening gehouden met een correctiecoëfficiënt van 25 procent in functie van eventueel dubbel gebruik waarop we onder uw tweede vraag terugkomen.

De GOM Vlaams-Brabant stelt verder vast dat reeds 368 ha (56 procent) industrieterreinen voorhanden is op de bestaande gewestplannen op voorwaarde dat de lopende gewestplanwijzigingen in Tienen en Leuven integraal gerealiseerd worden. In functie van deze methode en benadering zou derhalve 293 ha supplementair moeten voorzien worden.

2.2. Is er rekening gehouden met het dubbel verkopen van gronden en met de louter speculatieve transacties ?

De cijfers welke de GOM's hanteerden bij de behoeftenraming zijn afkomstig van het NIS voor wat de private transacties betreft en van intercommunales en gemeenten voor wat de publieke bedrijfszones betreft.

De mogelijkheid dat de gehanteerde NIS-cijfers dubbeltellingen zouden bevatten, werd door de GOM onderkend. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer een promotor een terrein verwerft en daarna doorverkoop aan een bedrijf enige-gebruiker.

Hierbij dienen evenwel volgende bemerkingen gemaakt te worden :

— publieke ontwikkelaars van bedrijfszones werken meestal via onteigening voor de verwerving van de benodigde terreinen, eerder dan via aankoop van particulieren. Onteigeningen komen in de NIS-cijfers of in de verkoopcijfers van de intercommunales of gemeenten niet voor, zodat dubbeltelling op dit vlak uitgesloten is.

Privé-promotoren hebben in Vlaams-Brabant wel aankopen van bedrijfszones gerealiseerd gedurende de referentieperiode, doch zelden verkopen. Inderdaad worden op deze percelen meestal projecten met huurgebouwen ontwikkeld die thans een ruim aanbod aan vestigingsmogelijkheden vertegenwoordigen in bepaalde gebieden van Vlaams-Brabant. Hier is dus geen sprake van dubbele verkopen en dubbeltellingen. Wel zullen deze huurprojecten een gedeelte van de vraag opvangen.

Daarom heeft de GOM Vlaams-Brabant bij de behoeftenraming een correctienorm van 25 procent toegepast op de berekende jaargemiddelden. Deze norm is bij gebreke aan exacte cijfergegevens gesteund op eigen GOM-ervaringen opgedaan in jarenlange industriële promotie.

2.3. Worden bestaande bouwrijpe privé-terreinen geschrapt uit het aanbod industrieterreinen ?

De bewering dat bestaande bouwrijpe privé-terreinen uit het aanbod industrieterreinen werd geschrapt is onjuist. Bij haar berekeningen is de GOM uitgegaan van alle op het gewestplan voorziene bedrijfszones. De grens van 5 ha was ingesteld door de opdrachtgever, zijnde de Vlaamse minister voor Economie. Het betreft trouwens meestal lokale zones waar heel wat commercieel gerichte bedrijfsactiviteiten zijn gevestigd, gericht op verzorging van de lokale kern. Indien deze in de behoeftenraming zouden opgenomen geweest zijn, zou hierdoor het beeld van de behoefte kunstmatig opgedreven worden.

2.4. Gewestplanwijziging door de GOM in Halle-Vilvoorde

Het is niet correct dat de GOM een gewestplanwijziging voorbereidt in Halle-Vilvoorde. Daartoe heeft de GOM tot op heden geen initiatief genomen. Wel werd op basis van het verrichte onderzoek en de nog voorradig zijnde terreinen gesteld dat in Halle-Vilvoorde op basis van de tijdshorizon 2002 industriezones dienen gezocht voor 233 ha.

De GOM voert thans verkennende gesprekken met een aantal gemeenten om na te gaan of en hoe deze terreinbehoeften zouden kunnen worden gerealiseerd. De GOM pleit er wel voor dat de nieuwe bedrijfszones via gewestplanwijziging zouden gerealiseerd worden, teneinde de wildgroei aan BPA's, die ook kwantitatief de behoeften merklijk zouden overschrijden, tegen te gaan. Gewestplanwijziging daarentegen is de aangewezen manier om oordeelkundig en vanuit regionaal oogpunt aan deze problematiek oplossingen te bieden. De beslissing hiertoe ligt bij de Vlaamse Executieve.

2.5. Standpunt van de Vlaamse regering ter zake

De Vlaamse regering zal deze benadering vanuit de sector Economie confronteren met uitgangspunten en verzuchtingen van andere sectoren en deze sectoriële vragen afwegen en toetsen aan de principes die mede het uitgangspunt vormen van de "Oriëntatienota inzake het Structuurplan Vlaanderen". De minister verwijst hier onder meer naar de belangrijkste doelstellingen van de Oriëntatienota.

— Centrale beleidsdoelstelling op het niveau Vlaanderen is een selectieve uitbouw van stedelijke gebieden en een gericht verweven, bundelen van functies en voorzieningen. Daarbij gaat de absolute prioriteit naar een zo goed mogelijk gebruik en beheer van de bestaande stedelijke structuur.

— Het behoud en waar mogelijk de versterking en uitbreiding van de huidige open ruimte.

— De beheersing van de mobiliteit door koppeling van diverse vervoerswijzen en het creëren van concentratiepunten en -assen.

Onder meer op basis van deze doelstellingen heeft de minister reeds gesteld dat geen bijkomende industriezones zullen voorzien worden langs de Brusselse Grote Ring.

Verder is het duidelijk dat deze opties ruimtelijk moeten vertaald worden via een gewestplanwijziging. Er zullen geen ad hoc benadering via verscheidene BPA's aanvaarden maar wel een globale benadering in het kader van het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse. Het is zeker een voordeel van de GOM-studie dat een globaal beeld van de ruimtelijke sectorbehoefte naar voor werd gebracht en geen benadering via verschillende individuele dossiers. Verder zal uiteraard ook een toetsing doorgevoerd worden met de voortgangsrapporten van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen die eerlang zullen ingebracht worden. Gewestplanwijzigingen zullen alleen voor de dringende problemen ingeleid worden. In dit kader refereert de minister ook naar gelijkaardige procedures die reeds in West-Vlaanderen werden opgestart.

3. Repliek

De vraagsteller dankt de minister voor het omstandige antwoord. Hij meent uit dit antwoord te kunnen opmaken dat het gaat om een voorstel, dat concreet zal uitgewerkt worden, in het planologisch referentiekader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Hij vestigt er de aandacht op dat de Kamers van Handel en Nijverheid, onder meer in Halle-Vilvoorde sterk aandringen op een uitbreiding van de industrieterreinen, vooral in de streek van Zemst, Overijse, Liedekerke en Affligem.

De minister stipt aan dat er geen enkel initiatief is genomen tot een wijziging van het gewestplan.

Een lid maant aan tot enige omzichtigheid met betrekking tot de vooropgestelde cijfergegevens. Watergebonden industrieën zijn in deze ramingen niet opgenomen. Ook privé-terreinen zijn niet opgenomen. Hieronder zijn weinig cijfers beschikbaar.

Voorts vraagt het lid zich af wat er wordt geëxtrapolerd ? Extrapoleren is het doortrekken van een toestand uit het verleden naar de toekomst toe. Is dit een gewenste ontwikkeling ?

Inzake de ijzeren voorraad, of de reserve voor 3 jaar, in afwachting dat de nieuwe realisatie van nieuwe terreinen wordt afgerond, pleit het lid voor het behoud ervan.

Ook betreurt het lid de geringe impact van het uitbreiden van de beschikbare industrieterreinen op de tewerkstelling. Aan de sanering van bestaande terreinen en gebouwen wordt onvoldoende zorg besteed.

De confrontatie tussen de diverse deelsectoren van de ruimtelijke ordening zou kunnen resulteren in een overwicht van de sterke sectoren, met betrekking tot de sectorale ruimte-aanspraken. Hij vraagt om de verstrekte cijfers te relativiseren.

De minister treedt de bekommernis van het geachte lid bij. De reeds doorgevoerde herzieningen van de Gewestplannen, op verzoek van de GOM's tonen aan dat er telkenmale op een beduidende wijze werd afgeweken van de door deze GOM's vooropgestelde behoeftenramingen. De minister zal kritisch de aanvraag onderzoeken met betrekking tot Vlaams-Brabant.

De industriezones gelegen aan watergebonden wegen zijn in het aanbod opgenomen indien ze aldus op het gewestplan zijn opgenomen.

De ijzeren voorraad dient bewaard.

Een ander lid uit enige kritische bedenkingen met betrekking tot de statistische behoeftenbepaling uitgevoerd door de GOM's. De behoeftenbepaling loopt niet parallel met de Vlareme-reglementering, herlokalisatie van zonevreemde inrichtingen.

— **Het incident is gesloten.**